

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมการผลิต

สายวสันต์ เพชรหาญ

- 1 พ.ศ. 2560

37055 1

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

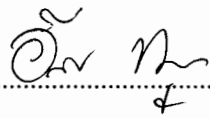
คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2559

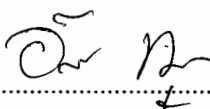
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ สายวสันต์ เพชรหาญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

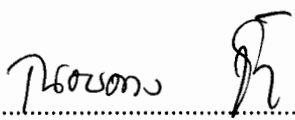
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.อิสราภรณ์ หนูผล)

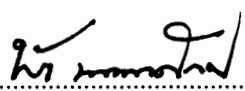
คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.อิสราภรณ์ หนูผล)

..... กรรมการ
(ดร.พรปรวีณ์ ชาญสุวรรณ)

..... กรรมการ
(ดร.เนตรดาว ชัยเขต)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจน์ นนทศักดิ์)

วันที่ 8 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2559

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อิสราภรณ์ หนูผล อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์นี้ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ รวมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเข้มงวดและเอาใจใส่ ด้วยดีเสมอมาจนงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ ดร.เนตรดาว ชัยเขต กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้สละเวลามาให้ความรู้และข้อเสนอแนะในการทำงานนิพนธ์ พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ อบรมสั่งสอนด้วยความเมตตาและให้กำลังใจจนสามารถสำเร็จการศึกษาได้ในที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณนุพการีที่คอยห่วงใย ขอบคุณน้อง ๆ และครอบครัว นายวสันต์ สามี และลูก ๆ น.ส.สุธาสิณี น.ส.วีร์สุดา และ น.ส.สาธินี เพชรหาญ ผู้ซึ่งคอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่สำคัญเสมอมา ขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนที่คอยช่วยเหลือ ห่วงใยและเป็นกำลังใจให้ก้าวไปด้วยกันตลอดระยะเวลาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ รวมถึงขอขอบคุณรุ่นพี่รุ่นน้อง MAcc เพื่อน ๆ และ เพื่อนนักวิ่ง และทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ที่คอยเป็นกำลังใจในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สายวสันต์ เพชรหาญ

55920780: บข.ม.

คำสำคัญ: ต้นทุนมาตรฐาน/ ปัจจัยด้านการดำเนินงาน/ การประยุกต์แนวคิด/ ต้นทุนมาตรฐาน/
อุตสาหกรรมการผลิต

สายวสันต์ เพชรหาญ: ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการประยุกต์แนวคิดต้นทุน
มาตรฐานในอุตสาหกรรมการผลิต (FACTORS AFFECTING SUCCESS OF STANDARD
COST IMPLEMENTATION IN THE MANUFACTURING INDUSTRY) อาจารย์ผู้ควบคุม
งานนิพนธ์: อิศราภรณ์ หนูผล, บข.ค., 81 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการ
ดำเนินงานได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูก
ติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุน
มาตรฐาน 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การแข่งขันกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุน
มาตรฐาน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการ
ดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูล ปฐมภูมิ
ในช่วงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2557 - พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 โดยใช้แบบสอบถามจัดส่งด้วยตนเองไป
ยังผู้บริหารในระดับผู้จัดการฝ่ายบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ทำรายข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐาน
ของบริษัทที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 391 บริษัท โดยมีอัตรา
การตอบกลับ 26% การศึกษานี้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ตัวแบบการถดถอยโลจิสติก (Logistic
regression analysis) และตัวแบบการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ที่ระดับ
นัยสำคัญ 0.10

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการให้ความสำคัญของผู้บริหารมีผลเชิง
บวกกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยบริษัทที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการ
ประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในระดับสูงจะทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่ว
ทั้งองค์กรสูงขึ้น และระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน
หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยบริษัทที่มีระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุน
มาตรฐานทั่วทั้งองค์กรจะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน
มากกว่าบริษัทที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเพียงบางส่วนงาน จากผลวิจัยข้างต้นมีข้อ
บ่งชี้ว่าหากผู้บริหารระดับสูงของบริษัทให้ความสำคัญกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานใน
ระดับสูงก็จะส่งผลให้บริษัทสามารถประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ได้ทั่วทั้งองค์กรและส่งผล
ให้ผลการดำเนินงานขององค์กรหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเพิ่มขึ้น

55920780: M.ACC.

KEYWORDS: STANDARD COST/ OPERATION FACTOR/ IMPLEMENTATION/
STANDARD COST / MANUFACTURING INDUSTRY

SAIVASAN PETCHHAN: FACTORS AFFECTING SUCCESS OF STANDARD
COST IMPLEMENTATION IN THE MANUFACTURING INDUSTRY. ADVISOR:
ISSARAPORN THANUPON, Ph.D., 81 P. 2016.

This study aims to examine. 1) the relationship between operation factor including top management support, training, incentive and level of apply in standard cost. 2) the relationship between competitive strategy and level of apply in standard cost. 3) the relationship between level of apply in standard cost and firm performance after apply in standard cost. Questionnaire is use for collecting primary data during August 2014 – November 2014. The questionnaire sets are posted to manager of account divisions or who concern in standard cost responsible for standard cost of 391 companies located in Amata Nakorn Industrial Estate, Chon Buri. Twenty-six percent of the posted questionnaire sets is returned. Variables relationship is tested by making use of Logistic regression analysis and Multiple regression analysis at the statistical significance of 0.10

The finding show that the operation factor in top management support is positively affected to level of standard cost implementation. In other words, when the top management support is high, the level of standard cost implementation in total organization is high. The finding also show that the level of standard cost implementation positively affected to firm performance after standard cost implementation. In other words, when the level of standard cost implementation in total organization , the firm performance after standard cost implementation is higher than firm implementation part of organization. It also indicates that if top management strong interested in the standard cost implementation is high level. So, firm can success in standard cost implementation total organization and firm performance will increase after standard cost implementation.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	7
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน.....	8
แนวคิดกลยุทธ์การแข่งขันขององค์กร.....	12
สรุปรงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การเปลี่ยนแปลงในองค์กร.....	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
ตัวแบบที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	38
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา	38
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์.....	46
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
สรุปผลการวิจัย	58
อภิปรายผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	65
ข้อจำกัดในการวิจัย	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก	71
ภาคผนวก ข	79
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สรุปแนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐาน	21
3-1 การทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Pre-test)	30
4-1 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ตัวแปรปัจจัยด้านการดำเนินงาน ผลการดำเนินการหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐาน อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และขนาดขององค์กร	39
4-2 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของตัวแปรระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง	40
4-3 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของตัวแปรควบคุมประเภทอุตสาหกรรมของกลุ่ม ตัวอย่าง	40
4-4 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของการใช้ระบบบัญชีต้นทุนตามลักษณะการผลิต ขององค์กรของกลุ่มตัวอย่าง	41
4-5 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของการวิเคราะห์ผลต่างต้นทุนเกี่ยวกับด้านวัตถุดิบ ทางตรง ด้านแรงงานทางตรง และด้านค่าใช้จ่ายการผลิตขององค์กรของกลุ่มตัวอย่าง ..	41
4-6 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การให้การสนับสนุนของผู้บริหารขององค์กรของกลุ่มตัวอย่าง	42
4-7 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานของกลุ่มตัวอย่าง	43
4-8 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง	44
4-9 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของการให้คะแนนกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน โดยองค์กรเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งของกลุ่มตัวอย่าง	45
4-10 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของกลุ่ม.....	46
4-11 ผลวิเคราะห์การถดถอย โลจิสติกของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน กับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยมีขนาดขององค์กรและประเภท อุตสาหกรรมเป็นตัวแปรควบคุม	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-12 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิด ต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานขององค์กรหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐาน	53
4-13 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย	57

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2-1 วัตถุประสงค์ที่ใช้ต้นทุนมาตรฐานที่บริษัท SKF	19
2-2 ตัวแบบทั่วไปของการเปลี่ยนแปลงองค์กร	25

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบัญชีบริหาร (Managerial accounting) มีการใช้เครื่องมือหลายอย่างเป็นข้อมูลในการบริหารองค์กร เช่น ต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC: Activity-based costing) ระบบการบริหารและประเมินผลทั่วทั้งองค์กร (BSC: The balanced scorecard) และต้นทุนเป้าหมาย (TC: Target costing) ได้ถูกนำมาใช้ในวงการธุรกิจ (Kaplan & Cooper, 1998; Kaplan & Norton, 1996; Ansari, Bell, & Cypher, 1997) รวมถึงต้นทุนมาตรฐาน (Standard costing) (Brewer, 2002; Beata Morelli & Carl Joachim Wiberg, 2002) แนวคิดข้างต้นล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ การสร้างข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน ควบคุมและตัดสินใจ และนำไปสู่ผลประกอบการที่ดีขององค์กร

ในการศึกษานี้มุ่งเน้นการศึกษาการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรเพื่อสร้างข้อมูลในการ กำหนดต้นทุนผลิตภัณฑ์ (Product costing) กำหนดราคาโอน (Transfer pricing) จัดทำงบประมาณ (Budgeting) การคิดต้นทุนสินค้าคงคลัง (Inventory valuation) และวิเคราะห์ผลต่าง (Variance analysis) ข้อดีของมาตรฐานมีหลายประการ เช่น คำนวณง่ายในการจัดทำ กำหนดความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นไปได้ที่จะควบคุมผลงานให้บรรลุผลสำเร็จและได้โอกาสที่ดีในการที่จะรักษาด้านทุนการผลิตให้ได้ตามมาตรฐาน (Morelli & Wiberg, 2002) ต้นทุนมาตรฐานเป็นต้นทุนที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างมีหลักเกณฑ์ (Predetermined costs) ภายใต้งบประมาณการดำเนินงานที่ดีขององค์กร มีหลายเหตุผลที่องค์กรใช้ต้นทุนมาตรฐาน เหตุผลที่เป็นแรงจูงใจที่สำคัญคือสะดวกในการใช้ประมาณการต้นทุนผลิตภัณฑ์ (Product costing) มาตรฐานมีการใช้กันอย่างแพร่หลายใน Swedish Manufacturing Industry ประเทศสวีเดน โดยมีบริษัทที่ใช้ระบบต้นทุนมาตรฐานถึง 73% (Ask & Ax, 1997) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Puxty and Lyall (1990) รายงานว่า 76% ขององค์กรธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมในประเทศอังกฤษ นำระบบต้นทุนมาตรฐานไปใช้ในองค์กร (Morelli & Wiberg, 2002) โดยในการศึกษานี้จะมุ่งเน้นองค์กรที่มีการดำเนินการผลิตสินค้าในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกของไทย

ทั้งนี้ในประเทศไทยงานวิจัยเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐานมีค่อนข้างน้อยและงานวิจัยส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นเรื่องการปรับปรุงการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ให้ใกล้เคียงกับสภาพการผลิตจริง

และการวิเคราะห์ผลต่างต้นทุนมาตรฐานเทียบกับการผลิตจริง ในปัจจุบันแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งของประเทศมุ่งไปในการส่งเสริมการอุตสาหกรรมภายในประเทศเพื่อลดการขาดดุล การค้าของประเทศอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตสินค้าต่าง ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ระบบบัญชี ต้นทุนอันประกอบด้วยวิธีการบันทึกต้นทุนที่เกิดขึ้นในการผลิตจึงมีความสำคัญมากขึ้น ต้นทุน มาตรฐานก็เป็นระบบบัญชีต้นทุนอีกวิธีหนึ่งที่มีผู้นำมาใช้ในการบันทึกเกี่ยวกับต้นทุน แต่สำหรับ ประเทศไทยระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานยังไม่เป็นที่นิยมกันแพร่หลาย แม้จะให้ประโยชน์ในด้านการควบคุมและการวางแผนการดำเนินงานของกิจการได้ดีกว่าระบบบัญชีต้นทุนอื่น การกำหนด มาตรฐานของต้นทุนการผลิตต่าง ๆ จะใช้ข้อมูลจากในอดีตมาเป็นฐานในการกำหนดการควบคุม ต้นทุนของกิจการอุตสาหกรรมบางประเภทพบว่า กิจการส่วนใหญ่ที่ใช้ระบบบัญชีนี้นี้มักจะเป็น กิจการที่เป็นสาขาของบริษัทจากต่างประเทศซึ่งมีสาขาทั่วไปในแต่ละประเทศมีวิธีการควบคุม ภายในเกี่ยวกับการผลิตอย่างรัดกุมและมีประสิทธิภาพจนสามารถประเมินผลจากข้อมูลเกี่ยวกับ ต้นทุนการผลิตของตนอย่างถูกต้องหรือค่อนข้างใกล้เคียงกับต้นทุนที่ควรที่จะเกิดขึ้นจริง ในการ สอบถามยังพบว่ายังมีบางกิจการยังไม่เข้าใจระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานอย่างถูกต้องจึงเห็นว่าการ เผยแพร่และให้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีต้นทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบบัญชีต้นทุน มาตรฐานให้กว้างขวางยิ่งขึ้นจะเป็นประโยชน์แก่กิจการในการที่จะทำให้ได้ต้นทุนการผลิตที่ ถูกต้องไปใช้ในการพิจารณาวางแผนดำเนินงานเพื่อทำการผลิตให้ได้ผลกำไรตามที่กิจการ ตั้งเป้าหมายไว้ องค์กรในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกของไทยที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐานยังสามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากแนวคิดต้นทุนมาตรฐานในการสร้างผลประกอบการที่ดีแก่ องค์กรได้ อย่างไรก็ตามยังคงมีองค์กรบางส่วนที่ยังลังเลต่อการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และทางองค์กรยังไม่พิจารณานำแนวคิดต้นทุนมาตรฐานมาใช้หรือแม้นำมาใช้ก็ยังใช้ในระดับน้อย ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแนวคิดการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม ในการริเริ่มระบบนวัตกรรมใหม่ในองค์กรจะมีขั้นตอนการดำเนินการที่ ค่อนข้างสลับซับซ้อนในวิธีการและต้องได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนร่วมโดยตรงในทุกระดับ ขององค์กรจึงจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในการติดตั้งระบบงานใหม่ที่จะนำมาใช้ในการ พัฒนาการดำเนินงานภายในองค์กรให้ดีขึ้น ตัวอย่างการเริ่มต้นระบบงานใหม่ที่ประสบความสำเร็จ จากกรณีศึกษาการเริ่มจัดทำระบบต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC: Activity based costing) Argyris and Kaplan (1994) พบว่ามี 3 ปัจจัยหลักที่ทำให้การเริ่มระบบงานใหม่ประสบความสำเร็จคือ มี การศึกษาให้ความรู้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในองค์กรเข้าใจเหตุผลและยอมรับ ผู้บริหารระดับสูงของ

องค์กรให้การสนับสนุน โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักและติดตามผลตั้งแต่เริ่มโครงการในขั้นตอนแรก มีการสร้างสิ่งจูงใจเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับผู้มีส่วนร่วมทุกระดับเพื่อช่วยผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ในองค์กรได้ เช่นเดียวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP: Enterprise resource planning) ปัจจัยหลักคือการสนับสนุนจากผู้บริหารและมีการจัดทีมงานบริหารโครงการ (อรพรรณ คงมาลัย และจิตตกานต์ เตชะแสนศิริ, 2552) ดังนั้น การประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานของบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกจึงควรพิจารณาปัจจัยความสำเร็จต่อการประยุกต์นวัตกรรมซึ่งถือได้ว่าต้นทุนมาตรฐานเป็นนวัตกรรมในบริษัท

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ดังนั้นจึงนำไปสู่การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมผลิต โดยมุ่งเน้นที่ปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน สิ่งจูงใจ กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่บริษัทในนิคมอุตสาหกรรมที่กำลังประยุกต์หรือคาดว่าจะประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในบริษัท โดยให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อระดับการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐาน และนำไปสู่วัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรม การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

ระบบต้นทุนมาตรฐาน มีการใช้กันอย่างกว้างขวางด้วยตระหนักถึงความสำคัญของระบบในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการคำนวณต้นทุนมาตรฐาน ซึ่งกระบวนการที่จะทำให้การคิดริเริ่มการพัฒนาเทคนิคใหม่อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้อง มีการศึกษาให้ความรู้และ

ให้การฝึกอบรมกับทีมงานให้ทราบถึงประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับ ผู้บริหารระดับสูงจะต้องเป็นผู้ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการสร้างทีมงานหลักเพื่อพัฒนาระบบ ผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณและมีการติดตามผลการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการเริ่มโครงการ องค์กรต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เป็นแรงกระตุ้นให้มีส่วนร่วมมีความกระตือรือร้นในการที่จะร่วมผลักดันในการริเริ่มการพัฒนาแนวคิดใหม่ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (Argyris & Kaplan, 1994) การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยการใช้กลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน (Cost leadership) เพื่อให้การผลิตสินค้าและบริการมีต้นทุนต่ำที่สุด ประโยชน์คือสามารถนำเสนอราคาที่ดีกว่าคู่แข่งในตลาดได้ สำหรับองค์กรที่ใช้กลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านราคา จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ถึงกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมเหล่านี้ เพื่อศึกษาถึงการได้เปรียบทางการแข่งขันของแต่ละองค์กร (Porter, 1985) ทั้งนี้ยังมีบริษัทในประเทศไทยจำนวนมากที่ไม่ตระหนักถึงประโยชน์ของระบบต้นทุนมาตรฐาน จึงทำให้ไม่ให้ความสนใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในระดับสูงในองค์กร จึงนำไปสู่สมมติฐานงานวิจัยที่ 1 ดังนี้

H1: ปัจจัยด้านการดำเนินงานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

H1.1: การให้ความสำคัญของผู้บริหารมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

H1.2: การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

H1.3: การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

หากองค์กรให้ความสำคัญและส่งเสริมกระบวนการที่จะทำให้เกิดการคิดริเริ่มการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร โดยมีการศึกษาให้ความรู้และให้การฝึกอบรมกับทีมงานให้ทราบถึงประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับ ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการสร้างทีมงานหลักเพื่อพัฒนาระบบ องค์กรต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เป็นแรงกระตุ้นให้มีส่วนร่วมมีความกระตือรือร้นในการที่จะร่วมผลักดัน และองค์กรมีการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านต้นทุน โดยการใช้กลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุนเพื่อให้การผลิตสินค้าและบริการมีต้นทุนต่ำที่สุด การให้ความสำคัญกับข้อมูลด้านต้นทุนทำให้องค์กรสามารถวางแผนและควบคุมต้นทุนในการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นองค์กรที่มีการใช้กลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน (Cost leadership) จึงมีมูลเหตุ

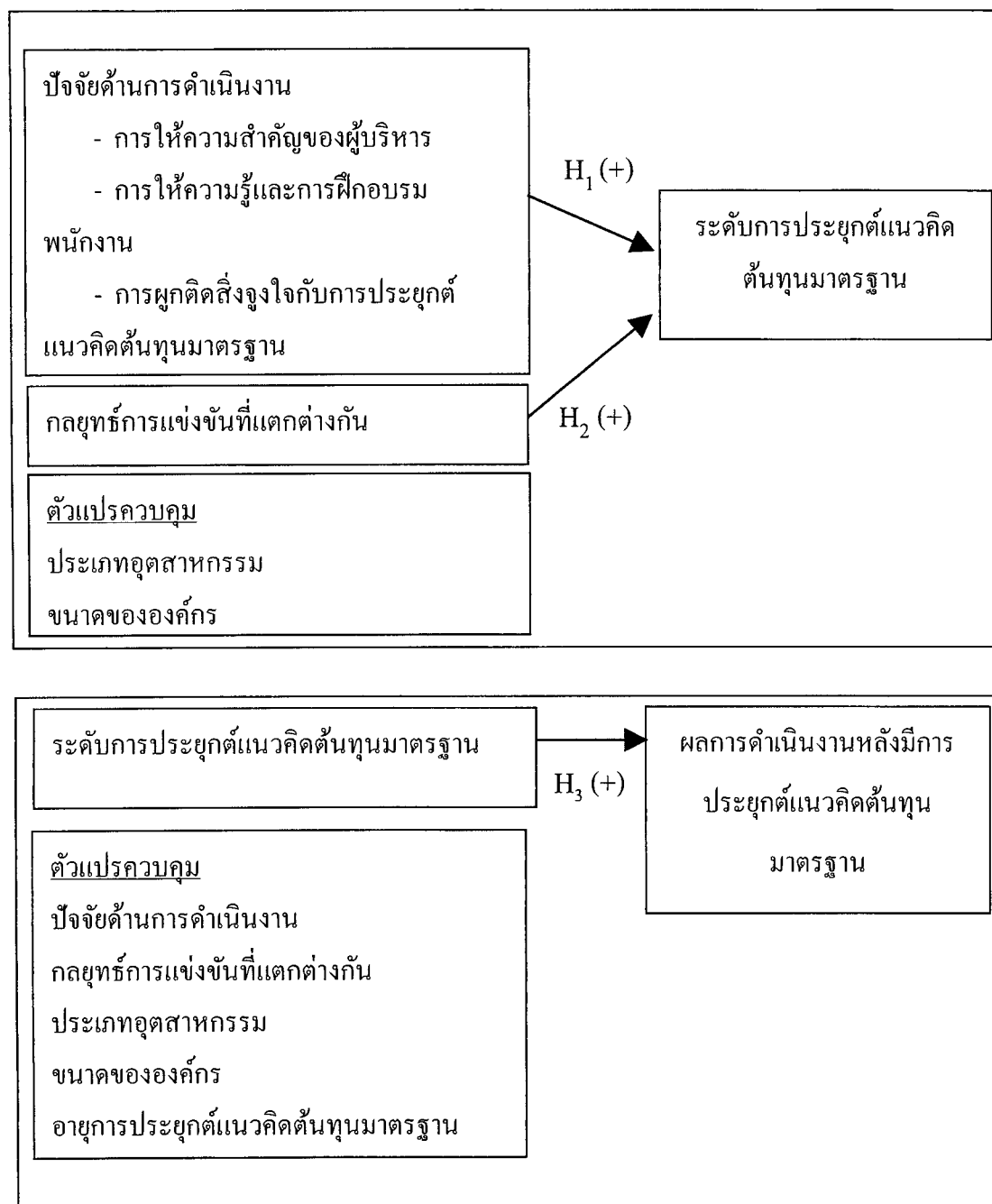
จงใจในการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมากกว่าองค์กรที่มีกลยุทธ์การแข่งขันอื่น จึงนำไปสู่สมมติฐานวิจัยที่ 2

H2: กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

ประโยชน์หลักของต้นทุนมาตรฐาน นอกจากใช้เพื่อการวางแผน ควบคุมต้นทุนและการตัดสินใจแล้ว ยังใช้ในการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ล่วงหน้าเพื่อกำหนดราคาขาย ทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิต ตั้งยอดขายและประมาณการกำไรเพื่อตั้งเป็นเป้าหมายกำไรจากผลดำเนินการของกิจการได้ การสร้างพื้นฐานที่ดีของระบบต้นทุนมาตรฐานหนึ่งคือ การนำระบบต้นทุนมาตรฐานไปใช้ทั่วทั้งองค์กร เนื่องจากข้อมูลต้นทุนมาตรฐานสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในทุกระดับของบริษัท (Morelli & Wiberg, 2002) จึงนำมาสู่สมมติฐานวิจัยที่ 3

H3: ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นข้อมูลของบริษัทที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ซึ่งเก็บข้อมูลจากการตอบคำถามในแบบสอบถามโดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารในระดับผู้จัดการฝ่ายบัญชีของบริษัทและผู้ที่เกี่ยวข้องและทราบข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐานเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนให้ผู้บริหารนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินใจประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานให้เกิดขึ้นในองค์กรของตน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ หนังสือ วารสาร บทความ สื่อทาง อิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนมาตรฐานเพื่อประโยชน์ต่อการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐาน
2. แนวคิดกลยุทธ์การแข่งขันขององค์กร
3. สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนมาตรฐาน
4. การเปลี่ยนแปลงในองค์กร (Organizational change)

แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐาน

1. ความหมายของต้นทุนมาตรฐาน

ต้นทุนมาตรฐาน คือ ต้นทุนการผลิตที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างมีหลักเกณฑ์สำหรับการผลิตสินค้าหนึ่งหน่วย โดยใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดต้นทุนมาตรฐานเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต จึงเป็นการยากที่จะถูกต้องหรือนำไปใช้ประโยชน์ หากไม่มีหลักเกณฑ์ในการคาดคะเนที่ดีเพียงพอ หลักการที่สำคัญของต้นทุนมาตรฐานก็คือเป็น ต้นทุนที่จัดเตรียมขึ้นล่วงหน้าไม่ใช่เกิดขึ้นจริงและจะต้องใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารและควบคุมได้ การพยากรณ์หรือการหาค่าล่วงหน้าว่าต้นทุนควรจะเป็นเท่าใดภายใต้ภาวะการณ์ที่วางแผนไว้ ทำให้ต้นทุนมาตรฐานมีหน้าที่หลักสำหรับควบคุมต้นทุนและเป็นตัววัดประสิทธิภาพในการทำงานเมื่อนำไปเทียบกับต้นทุนที่มีการจ่ายจริง ต้นทุนมาตรฐานเป็นสื่อในการวัดความสำเร็จของผลงานปัจจุบันและกำหนดความรับผิดชอบ โดยดูจากสาเหตุที่ได้จากการวิเคราะห์หาผลต่างระหว่างต้นทุนมาตรฐานกับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงและการนำไปแก้ไขภายใต้ภาวะการณ์นั้น ๆ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ (ดวงมณี โกมารทัต, 2548; Morelli & Wiberg, 2002)

2. ประเภทของต้นทุนมาตรฐาน

มาตรฐานที่กำหนดขึ้นอาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ มาตรฐานในด้านราคาและมาตรฐานในด้านปริมาณของปัจจัยการผลิตที่ใช้ มาตรฐานทั้ง 2 ประเภท จะแยกกำหนดออกไปตามปัจจัยการผลิตอันประกอบด้วยต้นทุนการผลิต 3 ประเภท คือ วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายโรงงาน ดังนั้นการตั้งมาตรฐานจึงต้องคำนึงถึงสิ่งที่มีผลกระทบต่อปัจจัยการผลิตทั้ง 3 ประเภทข้างต้น เช่น

การเลือกวัตถุดิบที่จะนำมาใช้ในการผลิต การศึกษาเวลาและวิธีการทำงานของพนักงาน การศึกษา การปฏิบัติงานของเครื่องจักรที่ใช้ในโรงงานหรือค่าใช้จ่ายโรงงานต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการผลิตสินค้า

2.1 ต้นทุนมาตรฐานแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ตามที่ Morelli and Wiberg (2002) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

2.1.1 มาตรฐานพื้นฐาน (Basic standard) เป็นต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดขึ้นแล้วจะไม่เปลี่ยนแปลงจนกว่าจะเปลี่ยนสินค้าที่ผลิตหรือวิธีการผลิต มาตรฐานชนิดนี้ใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์โดยตรง และไม่นิยมนำมาลงบัญชี ทั้งนี้เพราะจะไม่เปลี่ยนแปลงมาตรฐานที่ตั้งไว้ไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปี การที่ราคาปัจจัยการผลิตเช่น วัตถุดิบ หรือค่าแรงงานเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน วัตถุประสงค์ที่ใช้มาตรฐานนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปีต่าง ๆ แตกต่างจากมาตรฐานไปเพียงใด โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมในการผลิต

2.1.2 มาตรฐานในอุดมคติ (Ideal standard) เป็นมาตรฐานที่ได้จากการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด มาตรฐานชนิดนี้จะไม่คำนึงถึงส่วนเสียต่าง ๆ ที่เกิดในระหว่างผลิตเพราะถือว่าผลิตอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติจริงที่จะผลิตได้เช่นนั้น มาตรฐานชนิดนี้จึงยากที่จะปฏิบัติตามได้ แต่ก็มีประโยชน์แก่ฝ่ายจัดการในการที่จะหาตัวเลขต้นทุนต่ำสุดที่ธุรกิจสามารถกระทำได้ เพราะการใช้ปัจจัยการผลิตเต็มประสิทธิภาพจะเป็นผลให้ได้ปริมาณการผลิตที่จะนำมาใช้กำหนดมาตรฐานสูงสุด ซึ่งจะทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำสุดเพราะกิจการจะได้ประโยชน์จากการผลิตเป็นจำนวนมากหลายอย่างเช่น ส่วนลดที่จะได้จากการซื้อวัตถุดิบจำนวนมากก็อาจจะได้ในเปอร์เซ็นต์ที่สูง

2.1.3 มาตรฐานปัจจุบัน (Current standard) เป็นต้นทุนมาตรฐานที่มักกำหนดขึ้นใช้ภายในระยะเวลาที่ธุรกิจคิดว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพการผลิตไปจากสภาพการผลิตที่ใช้ในการกำหนดมาตรฐานนั้น ช่วงระยะเวลาที่ใช้มาตรฐานนี้เป็นเครื่องเปรียบเทียบจึงอาจจะสูงกว่ามาตรฐานพื้นฐาน มาตรฐานชนิดนี้จะใกล้เคียงกับต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นเพราะพิจารณาจากสภาพการผลิตเดียวกัน จึงนิยมนำมาตรฐานที่กำหนดขึ้นตามวิธีการนี้ลงบัญชีในต้นทุนของกิจการด้วยความรวดเร็วในการรวบรวมต้นทุนการผลิต ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานทำอย่างมีประสิทธิภาพ ผลต่างระหว่างต้นทุนจริงกับต้นทุนมาตรฐานที่ตั้งไว้จะมีน้อยมาก และผลต่างที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากภาวะการณ์ภายนอกกิจการซึ่งสุดวิสัยที่กิจการจะแก้ไขเองได้ เช่น ภาวะเกี่ยวกับการขึ้นราคาน้ำมันอันเป็นผลให้ค่าขนส่งต้องเพิ่มสูงขึ้น เป็นต้น

2.2 ต้นทุนมาตรฐานแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ตามที่ กิ่งกนก พิทยานุคุณ, สุนทรี จรุงญ และรวีวิทย์ ภิโยพนากุล (2545) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

2.2.1 มาตรฐานตามทฤษฎี เป็นต้นทุนที่วางไว้โดยไม่เพื่อเวลาสำหรับการสิ้นเปลืองของเสียหรือเวลาที่เสียไป การกำหนดมาตรฐานลักษณะนี้เพื่อจูงใจให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและเพื่อควบคุมต้นทุนในเชิงจิตวิทยา

2.2.2 มาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี มาตรฐานชนิดนี้จะเพื่อเวลาสำหรับการสิ้นเปลืองของเสียและเวลาที่เสียไป มาตรฐานนี้จึงปฏิบัติได้ภายใต้สภาวะการควบคุมที่เหมาะสม

2.2.3 มาตรฐานยึดตามผลงานในอดีต มาตรฐานชนิดนี้จะนำผลการปฏิบัติงานในอดีตมาถ่วงเฉลี่ยตั้งเป็นมาตรฐาน หากในอดีตทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ มาตรฐานที่ได้ก็อาจหย่อนเกินไป

2.2.4 มาตรฐานที่วางไว้กลาง ๆ มาตรฐานนี้จะไม่มีมีการปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นการตั้งมาตรฐานขึ้นมาเพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนเท่านั้น

3. ประโยชน์ของการใช้ต้นทุนมาตรฐาน

การแบ่งประเภทต้นทุนมาตรฐานหรือการแบ่งระดับการผลิตออกเป็นระดับต่าง ๆ ก็เพื่อให้ตัวเลขต้นทุนมาตรฐานที่ได้มีความยืดหยุ่นทำให้สามารถนำมาเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตในสถานการณ์ปัจจุบันที่อาจจะเกิดในลักษณะต่าง ๆ กันได้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการนำระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานมาใช้เพื่อการควบคุมและวิเคราะห์ต้นทุน ทำให้ได้ประโยชน์จากการใช้ต้นทุนมาตรฐานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รวมถึงประโยชน์ในด้านอื่น ๆ อีก เช่น

3.1 การควบคุมและลดต้นทุนการผลิต การใช้ต้นทุนมาตรฐานจะทำให้เกิดผลต่างระหว่างต้นทุนจริงและต้นทุนมาตรฐานที่ใช้ การวิเคราะห์ผลต่างที่เกิดขึ้นจะทำให้ฝ่ายจัดการทราบว่าการผลิตบกพร่องที่จุดใดและควรแก้ไขอย่างไร ผลต่างที่เกิดขึ้นนี้อาจจะมีทั้งผลต่างที่เกิดจากต้นทุนจริงต่ำกว่ามาตรฐาน และต้นทุนจริงสูงกว่ามาตรฐาน หากต้นทุนจริงต่ำกว่าองค์กรก็จะวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อนำวิธีการผลิตอันสามารถทำให้ต้นทุนลดลงกว่ามาตรฐานไปใช้ต่อไป แต่หากสูงกว่าก็จะค้นหาข้อเสียที่เกิดขึ้นซึ่งอาจแก้ไขได้หรือแก้ไขไม่ได้หากสาเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องสุดวิสัยที่ทางองค์กรจะควบคุมได้ การพิจารณาถึงผลต่างดังกล่าวจะทำให้องค์กรสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้เพราะได้พยายามหาวิธีการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุดมาใช้เสมอโดยมีผลจากการวิเคราะห์ผลต่างเป็นเครื่องมือชี้ทาง

3.2 การวางแผนการดำเนินงานขององค์กร ต้นทุนมาตรฐานที่ใช้จะทำให้ธุรกิจสามารถวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการกำหนดราคาขายและปริมาณสินค้าที่จะขายได้ สำหรับการ

กำหนดราคาขาย การทราบต้นทุนสินค้าล่วงหน้าโดยการกำหนดมาตรฐานทำให้กิจการสามารถคำนวณได้ว่าต้นทุนการผลิตสินค้าเท่านี้กิจการต้องการบวกกำไรเพิ่มอีกกี่เปอร์เซ็นต์จึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีผลกำไรที่ดีที่สุดสำหรับองค์กรและสามารถตั้งราคาขายตามต้นทุนรวมกับกำไรที่กิจการต้องการได้ ในกรณีที่องค์กรต้องประกอบกิจการที่มีการแข่งขันสูงก็สามารถทราบราคาต่ำสุดที่สามารถจะขายได้ทันทีว่าควรจะเป็นเท่าใด โดยดูจากต้นทุนมาตรฐานที่ตั้งไว้โดยไม่ต้องรอต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นเมื่อผลิตเสร็จ แต่ทั้งนี้ต้นทุนมาตรฐานที่ใช้ต้องมีความถูกต้องมากพอควร หากต่างจากความเป็นจริงมากก็ควรหาสาเหตุและแก้ไขมาตรฐานให้ถูกต้องใหม่ ส่วนประโยชน์ในด้านการวางแผนปริมาณสินค้าที่จะขายสำหรับองค์กรที่ผลิตสินค้าหลายชนิด ต้นทุนการผลิตสินค้าแต่ละชนิดอาจไม่เท่ากัน ต้นทุนมาตรฐานของสินค้าแต่ละชนิดเมื่อเปรียบเทียบกับราคาขายที่ตั้งไว้จะทำให้องค์กรทราบได้ว่าสินค้าชนิดใดทำกำไรให้องค์กรได้มากที่สุด แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วยเช่น ความต้องการของตลาดในสินค้าชนิดเดียวกัน สินค้าที่ต้องผลิตแม้ได้กำไรน้อยเพื่อทำการเปิดตลาด

3.3 การตีราคาสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด องค์กรที่ทำการผลิตจะมีต้นทุนวัตถุดิบ ต้นทุนงานระหว่างทำและสินค้าสำเร็จรูป การตีราคาโดยใช้ต้นทุนมาตรฐานจะสะดวกรวดเร็ว สามารถใช้ยอดคงเหลือคำนวณตามราคาต้นทุนมาตรฐานได้ทันที ถ้าหากใช้ราคาต้นทุนจริงจะเกิดปัญหาว่าจะใช้ราคาใดคำนวณเนื่องจากในแต่ละงวดการดำเนินการนั้นราคาต้นทุนจะต่างกัน การเลือกใช้ต้นทุนมาตรฐานจึงช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างอันเกิดจากการขึ้นลงของราคาสินค้าได้

3.4 การวัดและส่งเสริมประสิทธิภาพในการผลิต ต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดขึ้นอย่างระมัดระวังคือต้นทุนการผลิตที่ควรจะเป็นภายใต้การผลิตที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นเมื่อมาตรฐานถูกกำหนดขึ้นผู้ปฏิบัติย่อมต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง เพราะผลของการปฏิบัติงานของตนจะถูกนำไปเทียบกับมาตรฐาน

3.5 การบันทึกบัญชีต้นทุนง่ายและสะดวกขึ้น เนื่องจากเมื่อมีการใช้ต้นทุนมาตรฐานหมายถึงได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น ปริมาณวัตถุดิบที่จะใช้ ราคาวัตถุดิบ ชั่วโมงแรงงาน ขั้นตอนการผลิตและข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ล่วงหน้าแล้ว ดังนั้นในการผลิตสินค้าจำนวนหนึ่งจะสามารถทราบได้ล่วงหน้าถึงต้นทุนในการผลิตสินค้าจำนวนนั้นและใช้ในการบันทึกบัญชีได้ทันที ส่วนต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงก็จะรวบรวมและบันทึกบัญชีไว้เพื่อเปรียบเทียบแสดงผลต่างเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

3.6 การวางแผนงบประมาณ การใช้ต้นทุนมาตรฐานในการจัดทำงบประมาณจะสะดวกกว่าการใช้ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงเพราะสามารถหาต้นทุนมาตรฐานของการทำงานและต้นทุนของผลิตภัณฑ์เป็นต้นทุนรวมได้ไม่ว่าจำนวนการผลิตจะเป็นเท่าใด นอกจากนี้ต้นทุนมาตรฐานยัง

ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณขององค์กรคือช่วยในการทำงานงบประมาณต้นทุนการผลิตว่า ณ ระดับการผลิตที่แตกต่างกันต้นทุนจะเป็นเท่าใดซึ่งเป็นส่วนประกอบของการทำงานงบประมาณ กำไรขาดทุนของกิจการในงวดหน้า

4. การกำหนดต้นทุนมาตรฐาน

วิธีการกำหนดต้นทุนมาตรฐาน การใช้ต้นทุนมาตรฐานจะได้ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับความถูกต้องของมาตรฐานที่กำหนดขึ้น การกำหนดมาตรฐานจึงต้องทำอย่างระมัดระวังโดยคำนึงถึงวิธีการผลิตในขั้นตอนต่าง ๆ โดยละเอียด เช่น ปริมาณวัตถุดิบ คุณภาพวัตถุดิบที่จะใช้ ระยะเวลาที่ใช้ในการผลิต กรรมวิธีการผลิตซึ่งได้กำหนดขึ้นมาจากการทดลองการผลิต ค่าใช้จ่ายในการผลิต และรายการอื่น ๆ อาจใช้ข้อมูลในอดีตมาประกอบการพิจารณาจากประสบการณ์และจากวิธีทางวิศวกรรม

ในงานวิจัยนี้ไม่ได้มุ่งเน้นการได้มาของการกำหนดต้นทุนมาตรฐาน แต่จะศึกษาการใช้แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในภาพรวมเท่านั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเพื่อสนับสนุนว่า ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรจะให้ประโยชน์ต่อองค์กรมากกว่าการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรเพียงบางส่วนเท่านั้น

แนวคิดกลยุทธ์การแข่งขันขององค์กร

ทฤษฎีว่าด้วยความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน (Competitive advantage) ของ Porter (1985) กล่าวว่าไว้ว่า หากต้องการให้ธุรกิจสามารถแข่งขันได้ต้องใส่ใจ 3 สิ่งนี้

1. การสร้างความแตกต่าง (Differentiation) คือสินค้าหรือบริการที่ธุรกิจผลิตขึ้นมาต้องมีความแตกต่างที่ไม่สามารถหาได้จากสินค้าทั่วไปของผู้อื่น หรือสินค้ามีคุณภาพสูงจนทำให้สามารถตั้งราคาขายที่แพงกว่าคู่แข่งได้

2. การมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ (Cost leadership) หากธุรกิจมีต้นทุนที่ต่ำ ก็สามารถอยู่ในตลาดได้แม้จะมีกำไร (Profit margin) ที่ต่ำ ทำให้คู่แข่งไม่ยอมเข้ามาแข่งเพราะไม่คุ้มเสี่ยงเพื่อตลาดแข่งขัน ธุรกิจที่มีต้นทุนการผลิตต่ำอยู่เดิมและเป็นผู้เดียวในตลาดจะสามารถอยู่ได้เนื่องจากมีลูกค้าจำนวนมาก และมีความสามารถในการทำกำไร

3. การเจาะจงในตลาด (Focus) คือการที่ธุรกิจมุ่งเน้นผลิตสินค้าหรือบริการให้กับตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche market) ทำให้สามารถตั้งราคาได้สูงเนื่องจากลูกค้าจำเป็นต้องซื้อจากธุรกิจนั้น และไม่ต้องการเสี่ยงซื้อจากที่อื่น

โดยในงานวิจัยนี้เน้นกลยุทธ์ 2 ประเภท ได้แก่ กลยุทธ์ผู้นำทางด้านต้นทุนและกลยุทธ์การสร้างความแตกต่างของสินค้า ทั้งนี้หากองค์กรมุ่งเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุนต่ำ การใช้แนวคิด

ต้นทุนมาตรฐานจะช่วยเพิ่มข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นหากองค์กรใดมีกลยุทธ์มุ่งเน้นต้นทุนต่ำ องค์กรดังกล่าวอาจได้รับประโยชน์จากการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมากกว่าองค์กรที่ไม่ใช้กลยุทธ์มุ่งเน้นต้นทุนต่ำ ไม่ว่าผู้บริหารจะใช้กลยุทธ์ใดก็ตามเพื่อให้ชนะการแข่งขันทางธุรกิจสิ่งสำคัญกว่าคือต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันภาวะการณ์ในปัจจุบัน ต้องแก้ปัญหาคูคความจากคู่แข่งได้เร็ว มีการสร้างความเข้มแข็งให้ตราสินค้าเพื่อครองใจผู้บริโภคได้อย่างยั่งยืน (สุชนนี เมธิ โยธิน, 2555) ในงานวิจัยนี้จึงใช้กลยุทธ์การแข่งขันเป็นตัวแปรควบคุมในงานวิจัย

กลยุทธ์การบริหารต้นทุนในยุคโลกาภิวัตน์ (Strategic cost management in the globalization) สุวรรณ หวังเจริญเดช (2557) กล่าวว่า จากสภาพการแข่งขันทางการตลาดที่สูงในปัจจุบัน ทำให้องค์กรต้องปรับโครงสร้าง รูปแบบการผลิต และการบริหารให้ยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้องค์กรสามารถแข่งขันได้และประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ แนวคิดการพัฒนาการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์จึงเกิดขึ้น ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้ 1. การสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า (Customer satisfaction) 2. การมีต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่งจนรวมถึงการรักษาคุณภาพในการผลิตสินค้าและการให้บริการแก่ลูกค้าแล้วเกิดความเชื่อมั่นในกิจการโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการอยู่ตลอดเวลา 3. จัดให้มีกระบวนการวิเคราะห์คุณค่า (Value chain analysis) 4. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) นอกจากนี้แนวคิดการพัฒนาการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์แล้ว ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีระบบข้อมูลที่ทันสมัย ทำให้ผู้บริหารต้องติดตามข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจให้สอดคล้องกับสภาพการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา งานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ของกลยุทธ์การแข่งขันขององค์กรกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานซึ่งเป็นการปรับฐานข้อมูลต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Argyris and Kaplan (1994) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการเริ่มต้นการพัฒนาเทคนิคใหม่ โดยศึกษาการประยุกต์แนวคิดต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC-Activity based costing) พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้แก่ การให้การศึกษา (Education) การให้การสนับสนุนของผู้บริหาร (Top management) และการผูกคิดสิ่งจูงใจ (Align incentive) โดยอธิบายได้ ดังนี้ 1. การให้การศึกษา (Education) การเรียนรู้และการฝึกอบรมเพื่อให้พนักงานยอมรับเหตุผลและความถูกต้องของการนำเทคนิคใหม่มาใช้ในองค์กร 2. การให้การสนับสนุนของผู้บริหาร (Top management) จากการศึกษาพบว่าหากผู้บริหารระดับสูงสนับสนุน โครงการและมีการติดตามการ

ประยุกต์เทคนิคใหม่ในองค์กรอย่างจริงจังตั้งแต่ระยะเริ่มต้นจะเป็นการแสดงเป้าหมายที่ชัดเจนของโครงการตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จสูงในการประยุกต์เทคนิคใหม่นั้น

3. การผูกติดสิ่งจูงใจ (Align incentive) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กรอาจทำให้เกิดการต่อต้าน การกำหนดรางวัลสำหรับความสำเร็จในการประยุกต์เทคนิคใหม่ในองค์กรจะเป็นขวัญกำลังใจที่สำคัญในการที่จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยกันผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพขึ้นในองค์กร จากการศึกษาการประยุกต์แนวคิดการริเริ่มนวัตกรรมใหม่หรือเทคนิคใหม่ในองค์กรได้แก่

Vieira and Hoskin (2005) ได้ศึกษาการประยุกต์แนวคิดต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC: Activity based costing) ของธนาคารในประเทศโปรตุเกสพบว่า การให้การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง (Top management) เป็นปัจจัยสำคัญในการประยุกต์แนวคิดต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC) ซึ่งถือเป็นการประยุกต์นวัตกรรมใหม่ในองค์กร โดยเมื่อผู้บริหารระดับสูงเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการใหม่หรือนวัตกรรมใหม่จะทำให้เกิดผลกับโครงการอย่างรวดเร็ว ในงานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูงที่มีต่อระดับการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในฐานะที่เป็นนวัตกรรมใหม่ในองค์กร

Zhang Yi Fei and Che Ruhana Isa (2010) ได้ศึกษา ตัวแปรด้านพฤติกรรมและองค์กรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC) ในประเทศจีน โดยกลุ่มตัวอย่างคืออุตสาหกรรมผลิตในประเทศจีนจำนวน 106 บริษัท ที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมแล้ว ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง (Top management) เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การประยุกต์ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมประสบความสำเร็จ โดยยิ่งผู้บริหารระดับสูงมีความมุ่งมั่นแข็งขันและสนับสนุนในระดับสูง ก็ยิ่งทำให้ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายในระดับสูงด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Shields (1995); Shields and McEwen (1996); Innes, Mitchell, and Sinclair (2000); Krumwiede (1998); Ruhanita and Daing (2006) ผลวิจัยสรุปว่า การสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในความสำเร็จของการประยุกต์ต้นทุนฐานกิจกรรม รวมถึงผู้บริหารระดับสูงต้องมีความชัดเจนในการรับผิดชอบและสนับสนุนการจัดหาข้อมูลการประยุกต์และการตัดสินใจ และงานวิจัยนี้ยังเป็นการยืนยันทฤษฎีภาวะผู้นำว่าในการเรียกร้องให้มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการริเริ่มนวัตกรรมใหม่

อรพรรณ คงมาลัย และจิตตกานต์ เตชะแสนศิริ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP: Enterprise resource planning) ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่ในองค์กรพบว่าปัจจัยที่เป็นตัวแปรนำไปสู่ความสำเร็จคือ ทัศนคติ และ

ความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง (Top management) กลยุทธ์ขององค์กรของบริษัทแม่ (Strategy) รวมถึงการสื่อสาร การอบรมและให้ความรู้ (Training) เพื่อให้พนักงานที่มีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้ระบบการบริหารทรัพยากรองค์กรเข้าใจวัตถุประสงค์ ขอบเขตและความสำคัญตั้งแต่เริ่มโครงการ รวมถึงการสร้างสิ่งจูงใจ (Incentive) กับทีมงานและผู้ใช้งานในระบบการบริหารทรัพยากรองค์กรก็จะช่วยส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

Nah, Lee-Shang, and Kuang (2001) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยของความสำเร็จในการประยุกต์ระบบการบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP: Enterprise resource planning) พบว่า ทัศนคติและความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง (Top management) ถือเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จอันดับต้น ๆ ของปัจจัยสู่ความสำเร็จในการนำระบบการบริหารทรัพยากรองค์กรมาใช้ เนื่องจากการพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบจะกระทบต่อการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วทั้งองค์กรและต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรจะต้องเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการพัฒนาแบบอย่างเต็มที่ซึ่งจะสนับสนุนให้ดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและพบว่าหากพนักงานมีความรู้ความเข้าใจ (Training) เป้าหมายและความสำคัญของโครงการและมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจะทำให้พนักงานมีความรู้สึกร่วมและเข้าใจการทำงานของระบบการบริหารทรัพยากรองค์กรมากขึ้นทำให้โครงการดำเนินไปได้ตามระยะเวลาที่กำหนดและลดปัญหาการต่อต้านการใช้ระบบได้เป็นอย่างดี รวมถึงการเน้นความสำคัญของบุคลากรผู้ใช้งานระบบโดยการสร้างสิ่งจูงใจ (Incentive) เพื่อให้เปิดรับและเห็นประโยชน์ของการใช้ระบบ ยังเป็นการกระตุ้นให้การใช้งานระบบถูกต้องและมีประสิทธิภาพในงานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านการให้การสนับสนุนของผู้บริหาร ด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน และด้านการผูกติดสิ่งจูงใจ เป็นปัจจัยช่วยสนับสนุนระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยระบบสมมติฐานวิจัยได้ดังนี้ สมมติฐานวิจัยที่ 1: ปัจจัยด้านการดำเนินงานมีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และต้องการศึกษาว่าการใช้กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันจะมีผลทำให้มีการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานที่แตกต่างกันตามสมมติฐานวิจัยที่ 2: กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

งานวิจัยหลายชิ้นก่อนหน้านี้ มีการกล่าวถึงการใช้ข้อมูลต้นทุนและข้อมูลทางบัญชีบริหารในการวางแผน ควบคุมและตัดสินใจ โดยพบว่าเครื่องมือและแนวคิดทางด้านบัญชีบริหารและบัญชีต้นทุนนั้นมีการคิดค้นขึ้นมาเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของการใช้บัญชีภายในกิจการ โดยหลักแล้วจุดประสงค์ของการใช้บัญชีภายในก็เพื่อการตัดสินใจและการควบคุมการประเมินผลงาน (ประสาธน์ จงเจริญภมล, 2551) ทั้งนี้ในการศึกษาดังกล่าวระบุว่า วิธีการตั้งต้นทุนมาตรฐาน (Standard cost) อาจมีปัญหาในด้านการตัดสินใจและควบคุม โดยกิจการมักเลือกที่จะตั้งต้นทุน

มาตรฐานในระดับต้นทุนที่ค่อนข้างต่ำเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานหรือศูนย์ความรับผิดชอบพยายามที่จะลดต้นทุน เพื่อให้ต้นทุนอยู่ในระดับต่ำและมีผลต่างเป็นที่น่าพอใจ (Favorable variance) ดังนั้น การตั้งต้นทุนมาตรฐานที่มีระดับต้นทุนต่ำ จึงเป็นแนวทางการควบคุมเพื่อให้แต่ละฝ่ายหรือแต่ละแผนกเกิดการตื่นตัวในการควบคุมต้นทุนของตนเอง แต่การตั้งต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดต้นทุนในระดับต่ำเกินไป ก็จะทำให้แต่ละแผนกไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หากความต้องการของลูกค้าเปลี่ยน ไปจากความต้องการสินค้าราคาถูก เปลี่ยนเป็นต้องการสินค้าคุณภาพดี โดยลูกค้าเต็มใจที่จะจ่ายส่วนเพิ่ม การตั้งต้นทุนมาตรฐานที่มีระดับต้นทุนต่ำเกินไป ทำให้แต่ละแผนกหรือแต่ละศูนย์ที่รับผิดชอบไม่กล้าที่จะตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการผลิต เนื่องจากต้องการควบคุมต้นทุนเป็นหลัก ในทางตรงกันข้าม หากกิจการตั้งต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดต้นทุนที่ค่อนข้างสูง การควบคุมภายในก็อาจจะไม่ดีพอเนื่องจากแต่ละศูนย์ความรับผิดชอบจะไม่มีแรงกระตุ้นที่จะพยายามลดต้นทุนให้ต่ำลง จึงมีโอกาสสูงที่ผลต่างจะออกมาเป็นที่น่าพอใจ แต่การตั้งต้นทุนมาตรฐานเช่นนี้จะให้อิสรระในการตัดสินใจได้มากกว่า ดังนั้นหากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน การตั้งต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดต้นทุนที่ค่อนข้างสูง ก็จะทำให้แต่ละศูนย์ความรับผิดชอบกล้าที่จะตัดสินใจ เนื่องจากหากการตัดสินใจนั้นผิดพลาด ผลกระทบที่จะได้รับก็อาจจะไม่มากนัก เมื่อเทียบกับที่ตั้งต้นทุนมาตรฐานในระดับต้นทุนที่ต่ำ

อย่างไรก็ตามการบัญชีบริหารและต้นทุนยังคงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นวิธีการในการวางแผนและการควบคุมติดตาม โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่ธุรกิจมีความซับซ้อนขึ้น วัตถุประสงค์หลักของการบัญชีบริหารคือเพื่อช่วยให้ผู้บริหารนำข้อมูลไปใช้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและทันเวลา ผู้บริหารอาจมีความเห็นและวิจารณ์การบัญชีบริหารและต้นทุนอีกครั้ง หากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญของสภาวะแวดล้อมในภาคธุรกิจเมื่อพฤติกรรมของต้นทุนเปลี่ยนแปลงไปและวิธีแบบเดิม ๆ ไม่สามารถสะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริง นักบัญชีจึงต้องมีวิธีการใหม่ๆ เพื่อออกมาสนับสนุนการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจต่อไป ในมุมมองของระบบการบัญชีเพื่อการบริหารนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหารควรเรียนรู้ข้อจำกัดและประโยชน์ของการบัญชีบริหารแบบดั้งเดิมและการบัญชีบริหารแบบใหม่ๆ เพื่อสามารถเลือกและนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกิจการของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้ (จุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล, 2553)

1. ผู้บริหารควรตระหนักถึงระบบข้อมูลที่ใช้อยู่ในแต่ละแผนก เพราะปัญหาแต่ละส่วนหรือวัฒนธรรมของแต่ละแผนกในกิจการเดียวกันอาจมีความแตกต่างกัน จึงต้องใช้ระบบการควบคุมหรือการบัญชีบริหารที่แตกต่างกัน ผู้บริหารจึงควรเรียนรู้วิธีต่าง ๆ ในระบบการบัญชีบริหารและการควบคุมภายใน เพื่อสามารถตัดสินใจได้ว่าธุรกิจของตน ควรนำวิธีการใดมาใช้ให้

เหมาะสมในแต่ละแผนก ดังนั้นการประเมินระบบแต่ละแผนกจึงมีความสำคัญก่อนนำระบบการควบคุมมาใช้เพื่อให้เหมาะกับแต่ละส่วนงาน

2. ผู้บริหารควรมีความรู้เรื่องของการบัญชีบริหาร ไม่เพียงแต่เทคนิคหรือวิธีใหม่ ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนของกิจการเท่านั้น แต่ผู้บริหารยังคงต้องมีความรู้ในเรื่องของการบัญชีต้นทุน โดยผู้บริหารที่มีความรู้ในเรื่องของการบัญชีต้นทุนและการบัญชีงบประมาณนั้นจะมีส่วนสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถของการบริหาร และส่งผลให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่ดียิ่งขึ้น

3. การบัญชีบริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ โดยทั่วไปกิจการที่มีผลประกอบการดี ผู้บริหารที่ใช้เวลาและทรัพยากรไปกับการบริหารงบประมาณ การวางแผน และการคาดการณ์เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ กิจการดังกล่าวจะมีผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากิจการที่มุ่งเน้นเพียงการบัญชีต้นทุนและการบริหารต้นทุนเพียงอย่างเดียว ดังนั้นสิ่งสำคัญคือต้องมีการผสมผสานระหว่างการวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการในองค์กร การบริหารงบประมาณ และการบริหารต้นทุน รวมอยู่ในกระบวนการในการบริหารงาน

ทั้งนี้การประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน เป็นการเพิ่มข้อมูลทางบัญชีบริหารอย่างหนึ่งให้แก่องค์กร ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าหากผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและให้การสนับสนุนการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารจากแนวคิดต้นทุนมาตรฐานในการวางแผน ควบคุมและตัดสินใจ จะทำให้องค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงกว่าองค์กรที่ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจในข้อมูลจากต้นทุนมาตรฐาน โดยในงานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นศึกษาการให้การสนับสนุนของผู้บริหารในการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานที่มีต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในสมมติฐานวิจัยที่ 1.1 และระดับการให้การสนับสนุนของผู้บริหารในการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานมีผลต่อการดำเนินงานขององค์กรตามสมมติฐานวิจัยที่ 3 โดยกำหนดให้การให้การสนับสนุนของผู้บริหารเป็นตัวแปรควบคุม

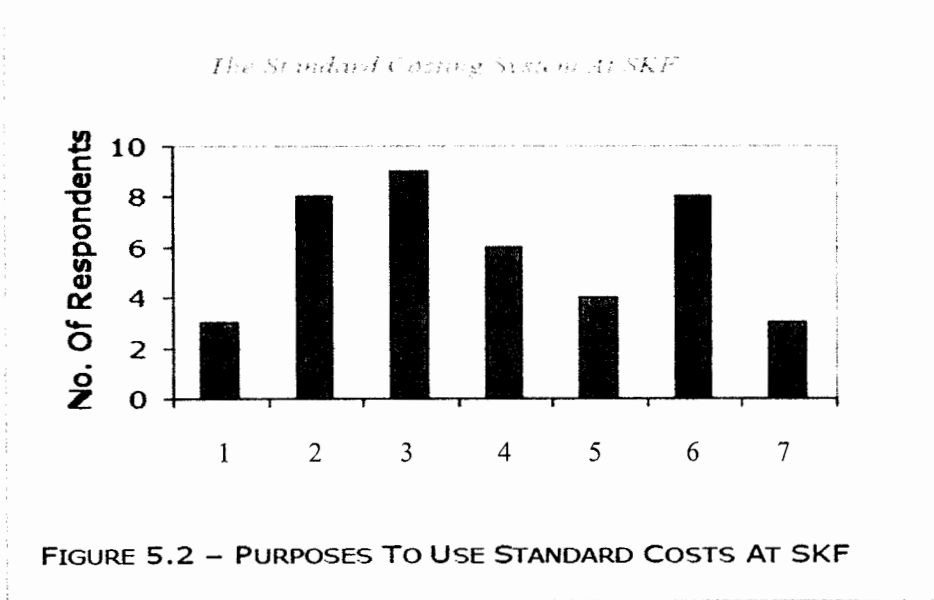
อย่างไรก็ตามในการวิจัยนี้มีการกำหนดปัจจัยควบคุมโดยศึกษาจากงานวิจัยก่อนหน้านี้พบว่า กิจการอุตสาหกรรมมีการนำต้นทุนมาตรฐานมาใช้ในกิจการที่แตกต่างกัน ทั้งการผลิตสินค้าและวิธีการผลิตรวมถึงวิธีการจำหน่าย เพื่อเปรียบเทียบดูว่ากิจการที่มีลักษณะต่างกันจะนำระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานมาใช้ต่างกันอย่างไร พบว่าการนำต้นทุนมาตรฐานมาใช้นั้นแต่ละแห่งไม่ได้ปฏิบัติตามหลักการหรือวิธีการที่ต้องปฏิบัติอย่างถูกต้อง เนื่องจากวิธีการทางบัญชีเป็นเรื่องที่มีผลมาจากการตัดสินใจของผู้บริหารค่อนข้างมาก หากผู้บริหารเห็นว่าวิธีที่ใช้เหมาะสมกับกิจการของตนมากที่สุด ก็อาจไม่คำนึงถึงหลักการบัญชีที่ถูกต้องมากนัก งานวิจัยนี้จึงนำประเภทกิจการมา

เป็นตัวแปรควบคุม และยังพบว่าอุตสาหกรรมที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน และเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ จากที่ได้เปิดดำเนินการและมีการนำต้นทุนมาตรฐานมาใช้นานแล้ว การประมาณการต้นทุนสามารถใช้ตัวเลขที่เกิดขึ้นในอดีตและข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลต่างมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับวิธีการผลิตของกิจการ งานวิจัยนี้จึงสนใจประเภทอุตสาหกรรมขนาดขององค์กรและอายุการใช้ต้นทุนมาตรฐาน มาเป็นตัวแปรควบคุม

Morelli and Wiberg (2002) ศึกษาเรื่อง The standard costing system at SKF: A case study of A Swedish Manufacturing Company ข้อจำกัดของการศึกษานี้อยู่ภายใต้หนึ่งองค์กรหนึ่งอุตสาหกรรม เป็นกรณีศึกษาบริษัท Swedish Manufacturing SKF ซึ่งเป็นผู้นำระดับโลกในการผลิตลูกปืนสำหรับเครื่องจักรและเครื่องมือ บริษัท SKF มีการประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนมาตรฐานแล้วและมีการสร้างพื้นฐานข้อมูลต้นทุนที่ดี คือมีการนำต้นทุนมาตรฐานไปใช้ทุกหน่วยงานทั่วทั้งองค์กรและข้อมูลจากระบบต้นทุนมาตรฐานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทุกระดับขององค์กร ในกลุ่มบริษัท SKF จะมีการจัดทำคู่มือหลักปฏิบัติในการใช้ระบบต้นทุนมาตรฐาน เพื่อให้องค์กรถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้ได้ศูนย์รวมข้อมูลและมีการติดตามผลที่ได้จากการใช้ระบบต้นทุนมาตรฐาน แต่เนื่องจากได้รับสัญญาณที่ชี้วัดได้ว่าคู่มือระบบต้นทุนมาตรฐานไม่ได้ถูกนำไปใช้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด มีข้อสงสัยว่ามีการนำข้อมูลต้นทุนมาตรฐานไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น ราคาขายที่กำหนดภายใต้ต้นทุนมาตรฐาน ไม่สอดคล้องกับตลาด จากการสำรวจพบว่าบางหน่วยงานไม่ทำตามคู่มือเพราะเห็นว่ามีบางจุดวิธีการปฏิบัตินั้นไม่เหมาะสมกับหน่วยงานของตน จึงเปลี่ยนแปลงวิธีการต่างไปจากคู่มือหลักปฏิบัติและไม่มีการร้องขอให้มีการแก้ไขปรับปรุงคู่มือ จึงได้ทำการศึกษาเพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน สรุปผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงคู่มือหลักปฏิบัติในการใช้ต้นทุนมาตรฐานใหม่ให้เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือต้องการสำรวจการมีส่วนร่วมและความสอดคล้องของการใช้ระบบต้นทุนมาตรฐานที่บริษัท SKF ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ระบบต้นทุนมาตรฐานมีการใช้ในวงกว้างทั่วทั้งองค์กรและทุกหน่วยงานตระหนักถึงความสำคัญของผลการวิเคราะห์ต้นทุนมาตรฐาน บางหน่วยงานมีการระบุให้ใช้ข้อมูลจากระบบต้นทุนมาตรฐานเป็นหลักในประเมินและการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในหน่วยงาน และมีอีกหลายหน่วยงานที่นำมาทบทวนเพื่อเป็นการยกระดับการทำงานในหน่วยงานของตนให้ดีขึ้น จะเห็นได้ว่าผู้ใช้จะได้รับประโยชน์จากการใช้ระบบต้นทุนมาตรฐานอย่างทั่วถึงหากมีการใช้ต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร ข้อมูลจากคำตอบจากการสำรวจถึงวัตถุประสงค์ที่บริษัท SKF นำระบบต้นทุนมาตรฐานมาใช้สรุปได้ดังนี้

1. ประหยัดเวลาในการทำงาน (Working savings)
2. การคำนวณแบบเดียวกัน (Homogeneous calculations)
3. การวิเคราะห์ผลต่าง (Variance analysis)
4. คำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ (Product costing)
5. จัดทำงบประมาณ (Budgeting)
6. ตีราคาสินค้าคงคลัง (Inventory valuation)
7. กำหนดราคาโอน (Transfer pricing)

ภาพที่ 2-1 วัตถุประสงค์ที่ใช้ต้นทุนมาตรฐานที่บริษัท SKF

ที่มา : Morelli and Wiberg, 2002, p.58

จากภาพแสดงให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ที่มีการนำต้นทุนมาตรฐานมาใช้มากที่สุดคือ เพื่อการวิเคราะห์ผลต่าง (3) รองลงมาคือใช้ต้นทุนมาตรฐานในการตีราคาสินค้าคงคลัง (6) และการคำนวณแบบเดียวกัน (2) การคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ (4) การจัดทำงบประมาณ (5) การกำหนดราคาโอน (7) และประหยัดเวลาในการทำงาน (1) และยังพบว่าวัตถุประสงค์ของระบบต้นทุนมาตรฐานที่ได้เพิ่มขึ้นมานั้นรวมถึง การตั้งราคาขาย (Price setting) และการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability analysis) 33% ของข้อร้องจากการทำระบบต้นทุนมาตรฐาน คือมีแนวโน้มและความเป็นไปได้ที่องค์กรจะนำไปใช้ในการทำกิจกรรมการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Benchmarking) ซึ่งเป็นกระบวนการวัดและเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ บริการและวิธีปฏิบัติ

กับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรของตนเอง เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศและใช้ในการวัดผลการดำเนินงาน (Performance measurement)

จากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงความสำคัญของระบบต้นทุนมาตรฐานและประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากการนำมาประยุกต์ใช้ ต้นทุนมาตรฐานเป็นต้นทุนการผลิตที่กำหนดขึ้นมาล่วงหน้าโดยหลักคือใช้ในการคำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์ ทำให้กิจการสามารถประมาณยอดขาย กำไรที่จะได้รับ และประมาณผลการดำเนินงานขององค์กรได้ ส่วนในด้านการบัญชีบริหารจะนำไปใช้การวางแผน ควบคุมต้นทุน และตัดสินใจ

จากข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรจะทำให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่สูงขึ้นมากกว่าองค์กรที่ประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเพียงบางส่วน จึงนำไปสู่สมมติฐานวิจัยที่ 3: ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

เป้าหมายหลักของการดำเนินธุรกิจคือการมุ่งหวังผลกำไร แต่การจะกำหนดราคาขายสินค้าให้สูงขึ้นโดยคาดหวังว่าจะทำกำไรให้สูงขึ้นนั้น เป็นไปได้ยากในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงและบางอุตสาหกรรมสินค้าอยู่ภายใต้การควบคุมราคาโดยองค์กรของรัฐ โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภคซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิต การมีคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันหลายรายยิ่งเป็นการยากในการขยายส่วนแบ่งตลาดเพื่อเพิ่มยอดขาย เพราะเป็นปัจจัยภายนอกที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ แต่เป็นโอกาสดีของลูกค้าที่สามารถเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดีและราคาไม่สูงมาก หากองค์กรสามารถทำให้สินค้าของตนเป็นแบบที่ลูกค้าต้องการได้โอกาสทางธุรกิจก็ดีขึ้น ระบบต้นทุนมาตรฐานเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือของผู้บริหารในการที่จะใช้เพื่อการวางแผนและควบคุมต้นทุนการผลิต การลดต้นทุนหรือสามารถควบคุมต้นทุนได้เท่ากับเป็นการเพิ่มผลกำไรให้กับองค์กร โดยที่ยอดขายยังคงเดิม ผู้บริหารขององค์กร โดยส่วนใหญ่ทราบและเข้าใจถึงประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากการนำระบบต้นทุนมาตรฐานมาใช้ แต่ก็มีปัจจัยหลายด้านที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเลือกที่จะนำไปใช้ เช่น การไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบต้นทุนมาตรฐานที่ถูกต้อง ความยุ่งยากซับซ้อนของการจัดทำต้นทุนมาตรฐาน ค่าใช้จ่ายที่ต้องเพิ่มขึ้นจากการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อรองรับระบบ การสร้างทีมงานและการฝึกอบรมพนักงาน การให้การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง หรือบางองค์กรอาจจะเห็นว่าประเภทกิจการของตนยังไม่มีมีความจำเป็นต้องใช้

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า องค์กรธุรกิจ在不同ประเทศมีการนำระบบต้นทุนมาตรฐานมาอย่างแพร่หลายนานแล้ว ส่วนในประเทศไทยงานวิจัยส่วนใหญ่เกี่ยวกับต้นทุน

มาตรฐานที่พบจะเป็นเรื่องการวิเคราะห์ผลต่างระหว่างต้นทุนเกิดจริงกับมาตรฐาน และงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิธีทางวิศวกรรมเพื่อกำหนดมาตรฐานต้นทุนของผลิตภัณฑ์ ส่วนในเรื่องการประยุกต์แนวคิดการพัฒนาเทคนิคใหม่หรือนวัตกรรมใหม่พบว่า มีงานวิจัยด้านการประยุกต์แนวคิดต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC: Activity based costing) เช่น ในกิจการอุตสาหกรรมผลิต กิจการบริการ สถาบันการเงิน และการประยุกต์ระบบการบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP: Enterprise resource planning) ผู้วิจัยจึงสนใจที่การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานว่ามีปัจจัยด้านการดำเนินงานใดบ้างที่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรและระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรส่งผลทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้นหรือไม่

ตารางที่ 2-1 สรุปแนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานวิจัยนี้

สมมติฐานวิจัย	แนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุน
H1: ปัจจัยด้านการดำเนินงาน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	Argyris and Kaplan (1994); Zhang Yi Fei and Che Ruhana Isa (2010)
H1.1: การให้ความสำคัญของผู้บริหาร มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	Vieira and Hoskin (2005)
H1.2: การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	Nah, Lee-Shang, and Kuang (2001)
H1.3: การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	อรพรรณ คงมาลัย และ จิตตกานต์ เตชะแสนศิริ (2552)
H2: กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	Porter (1985) สุวรรณ หวังเจริญเดช (2557)
H3: ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	Morelli and Wiberg (2002)

การเปลี่ยนแปลงในองค์กร (Organization change)

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงองค์กร องค์กรอาจมีการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ น้อย ๆ ภายในหรือแบบค่อยเป็นค่อยไป (Incremental change) เช่น ในกรณีที่มีการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้ในการทำงาน ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการและทักษะที่ต้องใช้ในการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีนั้น หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่เรียกว่าการเปลี่ยนแปลงแบบรุนแรง (Radical change) ซึ่งเป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งองค์กรอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนบทบาทในงานและโครงสร้างองค์กรตามมา ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบใดก็อาจทำให้พนักงานเกิดความเครียด ความกลัว ความกังวล และทำให้เกิดแรงต้านการเปลี่ยนแปลง ถึงแม้ว่าองค์กรจะได้นำการริเริ่มต่าง ๆ (Initiatives) เข้ามาใช้เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง แต่มักพบว่าการริเริ่มที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้นประสบความสำเร็จไม่เป็นที่คาดหวัง (จิระพงศ์ เรืองกุล, 2556)

1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กร

การเปลี่ยนแปลงองค์กร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงองค์กรทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งรวมถึงการออกแบบโครงสร้างองค์กรใหม่ การติดตั้งระบบสารสนเทศใหม่ และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2549)

1.1 ประเภทการเปลี่ยนแปลงในองค์กรสามารถแบ่งออก เป็น 4 ประเภท (Society for Human Resource Management, 2005) ได้แก่

1.1.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง (Structural change) มองว่าองค์กรเปรียบเหมือนเครื่องจักร (Machine model) ซึ่งเกิดขึ้นจากองค์ประกอบหลายอย่างมาทำงานร่วมกัน ในการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นการปรับส่วนประกอบของเครื่องจักรนั้นเพื่อให้เกิดผลงาน โดยรวมที่ดีขึ้น ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง เช่น การควบรวมกิจการ การซื้อกิจการอื่น และการลดขนาด

1.1.2 การลดต้นทุน (Cost cutting) เป็นการลดขั้นตอนหรือวิธีการทำงานที่ไม่จำเป็นเพื่อที่จะลดต้นทุนในการทำงาน เช่น กรณีที่องค์กรประสบวิกฤติหรือปัญหา องค์กรมักใช้วิธีการนี้เพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงานและเพื่อความอยู่รอดขององค์กร

1.1.3 การเปลี่ยนแปลงกระบวนการ (Process change) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการทำงาน เช่น การปรับเปลี่ยนแนวทางในการบริหาร หรือการตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์สำคัญคือการลดระยะเวลาของกระบวนการต่าง ๆ การเพิ่มความน่าเชื่อถือ การลดต้นทุน และการเพิ่มประสิทธิผลการทำงาน

1.1.4 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม (Cultural change) จะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเน้นไปที่คนในองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงระบบการ

บริหารจากการควบคุมสั่งการไปเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม หรือการเปลี่ยนมุมมองการบริหาร จากภายในสู่ภายนอก (Inward focus) เป็นมุมมองจากภายนอกเข้ามาสู่ภายใน (Outward looking focus)

การเปลี่ยนแปลงองค์กรข้างต้นมีขึ้นเพื่อทำให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความท้าทายทางเทคโนโลยี คู่แข่ง ความต้องการของลูกค้าใหม่ ๆ และนำมาซึ่งผลการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น และเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงประเภทหนึ่ง อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเภทอื่นตามมา เช่นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์กร อาจทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยน โครงสร้างขององค์กรตามมา (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2549)

1.2 ระดับการเปลี่ยนแปลงองค์กรสามารถ แบ่งได้ 3 ระดับ (Holbeche, 2006)

ระดับแรก เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานและผลลัพธ์ขององค์กรที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจเรียกว่าการเปลี่ยนแปลงแลกเปลี่ยน (Transactional change) โดยทั่วไปการเปลี่ยนแปลงในระดับมุ่งเน้นการเปลี่ยน โครงสร้าง ระบบกระบวนการ หรือความสัมพันธ์ของกลุ่มงาน เพื่อช่วยลดต้นทุนและพัฒนาคุณภาพของสินค้าหรือบริการ เช่น การนำการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มาใช้ในการทำงานและการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่

ระดับที่สอง เรียกว่าการเปลี่ยนแปลงในส่วนเพิ่ม ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงนี้มีลักษณะสำคัญคือเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างต่อเนื่องเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดเวลา ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงในส่วนเพิ่มนั้นอาจทำให้เกิดการต่อต้านจากพนักงาน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นประสบความสำเร็จ

ระดับที่สาม เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบรุนแรง ซึ่งมักเป็นการเปลี่ยนแปลงเมื่อองค์กรประสบวิกฤตหรืออาจเป็นการเปลี่ยนแปลงขององค์กรซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเจริญเติบโต โดยเข้าไปรวมกิจการอื่นหรืออาจเป็นช่วงที่องค์กรเริ่มเสื่อมถอย ซึ่งมักถูกครอบครองด้วยกิจการอื่น (Takeover) การเปลี่ยนแปลงองค์กรในระดับนี้ ทำให้องค์กรต้องลดขนาดหรือปรับโครงสร้าง และอาจทำให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรใหม่

การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่กระทำกัน ได้ไม่ง่าย และไม่ประสบความสำเร็จอยู่บ่อยครั้ง ในบางองค์กรผู้บริหารอาจคิดว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นสามารถทำได้โดยผู้บริหารระดับสูงและที่ปรึกษาเพียงไม่กี่คนเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อนอาจใช้เวลานาน องค์กรจึงต้องให้ความสำคัญกับคน โดยจะต้องพัฒนาทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นก่อนที่ จะมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการเตรียมความพร้อมก่อนการเปลี่ยนแปลง (Readiness for change) จึง

เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงองค์กรประสบความสำเร็จ

1.3 ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ทักษะและความเชื่อของพนักงานที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งพนักงานได้รู้ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและจะประสบความสำเร็จ เป็นสิ่งที่พนักงานมีความรู้สึกว่าจะพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง เงื่อนไขสำคัญซึ่งเป็นที่มาของความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงนั้นมี 3 ประการ (Society for Human Resource Management, 2005) ได้แก่

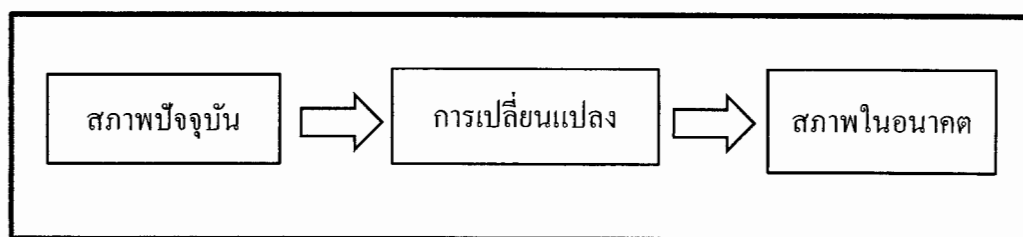
1.3.1 การมีผู้นำที่มีประสิทธิผลและเป็นที่ยอมรับ ผู้นำถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง หากผู้นำไม่ได้รับการยอมรับและไม่มีประสิทธิผลแล้ว อาจทำให้เกิดความล้มเหลวในการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากผู้นำมีบทบาทสำคัญต่อการรักษาพนักงานที่มีความสามารถสูงเอาไว้ และเป็นผู้ที่จะต้องจูงใจพนักงานเพื่อให้ฝ่าฟันอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นตลอดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการมีผู้นำที่มีประสิทธิผลและได้รับการยอมรับจะทำให้องค์กรมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงมากพอที่จะก้าวต่อไปได้

1.3.2 แรงจูงใจของคนในองค์กรที่จะเปลี่ยนแปลง แรงจูงใจมักเป็นผลมาจากความไม่พึงพอใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่เดิมขององค์กรและต้องการเปลี่ยนไปสู่สภาพที่ดีกว่า ซึ่งแม้จะมีความกลัว ความกังวล แต่แรงจูงใจจะเป็นตัวกระตุ้นสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อไปได้

1.3.3 ลำดับชั้นขององค์กร เป็นอีกปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงกระบวนการและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม (Society for Human Resource Management, 2005) จึงควรตัดลำดับชั้นออกไปเสียก่อน เนื่องจากในองค์กรที่มีลำดับชั้นมากการตัดสินใจมักขึ้นอยู่กับผู้บริหารระดับสูงแล้วถ่ายทอดลงมาโดยผ่านสื่อกลาง ซึ่งอาจเป็นผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานของพนักงานที่ต้องเปลี่ยนแปลง โดยตรง เป็นผลให้พนักงานต่อต้านเนื่องจากความไม่ไว้วางใจคนที่ขาดความเข้าใจในเรื่องราวของตน ในการเปลี่ยนแปลงพนักงานควรมีส่วนร่วมในการริเริ่ม ทดลองทำสิ่งใหม่ๆ พร้อมเสี่ยงไปกับผู้ประกอบการ โดยเกิดจากความสมัครใจ ซึ่งในองค์กรที่มีลำดับชั้นมากมักจะเป็นการสั่งให้พนักงานทำงานมากกว่า

2. กระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์กร

กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือบริบทเฉพาะของแต่ละองค์กร ซึ่ง Balogun and Hope-Hailey (2004) ได้เสนอตัวแบบทั่วไปของการเปลี่ยนแปลงองค์กร ดังภาพ โดยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงองค์กรต่อไป

ภาพที่ 2-2 ตัวแบบทั่วไปของการเปลี่ยนแปลงองค์กร

ที่มา: จิระพงศ์ เรืองกุล (2556, หน้า 198)

2.1 การวิเคราะห์สภาพในอนาคต การดำเนินงานหรือการริเริ่มต่าง ๆ (Initiatives) ที่ จะนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลงองค์กร หากไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์จะทำให้การเปลี่ยนแปลงมี ลักษณะแยกส่วน ดังนั้นองค์กรจึงควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่บ่งบอกว่าองค์กรต้องการที่จะบรรลุ เป้าหมายใดมาเป็นเหตุผลที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และเป็นภาพที่จะแสดงให้เห็นว่าในอนาคต นั้นองค์กรจะเป็นอย่างไร การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนจะทำให้พนักงานรับรู้ว่าจะองค์กรมีความคาดหวัง อะไร ทำให้รู้ว่าคุณค่าและพฤติกรรมใดของพนักงานที่จะตอบสนองความคาดหวังนั้น การวิเคราะห์ สภาพในอนาคตขององค์กรจึงเป็นแนวทางเริ่มต้นที่สำคัญที่จะช่วยนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่การ ปฏิบัติ ทั้งนี้การวิเคราะห์สิ่งที่เป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง เช่น เทคโนโลยี การแข่งขัน กฎระเบียบและนโยบายรัฐบาล รวมถึงการวิเคราะห์ความสามารถในการตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงองค์กรที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย การพิจารณาถึงโครงสร้างองค์กร กระบวนการ ทำงาน การออกแบบงาน และพฤติกรรมของพนักงานที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันนั้น จะช่วย ให้สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่ดีสำหรับการเปลี่ยนแปลง

2.2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน เป็นการวิเคราะห์ถึงความจำเป็นที่ทำให้องค์กรต้องมีการ เปลี่ยนแปลง ซึ่งเกี่ยวข้องกับบริบทต่าง ๆ ขององค์กรในปัจจุบัน ทั้งในเรื่องตำแหน่งทางการ แข่งขัน สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน เทคนิคสำคัญที่ควรนำมาใช้ในการ วิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์กร ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป (General environment) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงาน (Task environment) การวิเคราะห์ วงจรชีวิตขององค์กร (Organizational life cycle) และการวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key success factor)

2.3 การเปลี่ยนผ่าน ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านนั้นเป็นการขับเคลื่อนองค์กรจาก ปัจจุบันไปสู่สภาพในอนาคตที่ได้ตั้งใจไว้ ด้วยการนำการริเริ่มการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (Change initiatives) เข้ามาใช้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก็คือ

การเปลี่ยนแปลงของพนักงานที่สอดคล้องต่อระบบและวิธีปฏิบัติงานแบบใหม่ นั้นหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในตัวพนักงานนั่นเอง และในการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวพนักงานที่ดีนั้น องค์กรควรมีกิจกรรมการสื่อสารที่มีประสิทธิผลเพื่อลดการตื่นตระหนก ความกลัวความกังวล การต่อต้านการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ควรจัดให้มีการสอนงาน มีระบบที่ปรึกษา และมีการฝึกอบรม ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยปรับพฤติกรรมของพนักงานให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้อุปสรรคสำคัญของการเปลี่ยนผ่านคือแรงต้านการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นได้จนถือเป็นเรื่องธรรมชาติในกระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์กร ปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงต้านการเปลี่ยนแปลงนั้นมีได้หลายปัจจัย แต่ส่วนใหญ่อาจเกิดจากปัจจัยสำคัญ ดังนี้ (Holbeche, 2006)

- 2.3.1 วัตถุประสงค์การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเน้นการลดต้นทุนและการเพิ่มขึ้นของรายได้เพียงอย่างเดียว ละเลยเรื่องความมั่นคงและความเป็นอยู่ของพนักงาน
- 2.3.2 ผู้บริหารระดับสูงไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างจริงจัง
- 2.3.3 การสื่อสารที่ล้มเหลว ซึ่งอาจเป็นเพราะมีการบิดเบือนข้อมูลโดยการใชัรูปแบบหรือช่องทางสื่อสารที่ไม่เหมาะสม ทำให้พนักงานเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับ โปรแกรมหรือการริเริ่มต่าง ๆ ที่จะเอาเข้ามาใช้ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง
- 2.3.4 เกิดจากความท้อแท้ของพนักงานเอง ซึ่งเป็นผลจากที่พนักงานได้พิจารณาว่า กิจกรรมที่ตนเองกำลังทำอยู่นั้น ไม่คืบหน้า

ปัจจัยข้างต้นที่ทำให้เกิดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง หากไม่ได้มีการจัดการที่เหมาะสม จะทำให้เกิดความล้มเหลวในการเปลี่ยนแปลงองค์กรตามมา ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าปัจจัยดังกล่าวนี้มีความเกี่ยวข้องกับ มิติมนุษย์ (People aspect) ดังนั้นการให้ความสำคัญกับทัศนคติและพฤติกรรมของพนักงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะต้องใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิผล โดยมีผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการในสายงานเข้ามามีส่วนร่วม และทำให้พนักงานผูกพันกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

สรุป การเปลี่ยนแปลงขององค์กรได้ว่า คือ การเปลี่ยนแปลงขององค์กรทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งอาจเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบเล็กน้อยหรือค่อยเป็นค่อยไป หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ทั่วทั้งองค์กร การเปลี่ยนแปลงองค์กรนั้นค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน และอาจใช้เวลานาน การเปลี่ยนแปลงขององค์กรที่มีประสิทธิผลควรให้ความสำคัญกับคนซึ่งจะต้องมีการพัฒนาทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นก่อนเพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการก้าวสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์กร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมผลิต ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์และผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาทดสอบสมมติฐานซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีดำเนินการวิจัย
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. ตัวแบบที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์

การศึกษาในครั้งนี้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานวิจัยสถิติที่ใช้คือวิธีการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis) และวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ บริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 454 บริษัท ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2557 (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย: www.ieat.go.th; กรมโรงงานอุตสาหกรรม: www.diw.go.th) สาเหตุที่เลือกบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิต โดยเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีกระบวนการผลิตสินค้าและมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยแบ่งประเภทอุตสาหกรรมออกเป็น 8 อุตสาหกรรม ตามการแบ่งประเภทอุตสาหกรรมของตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการจัดกลุ่มอุตสาหกรรม ปี 2546)

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามโดยทำการส่งแบบสอบถามยังผู้บริหารในระดับผู้จัดการฝ่ายบัญชีของบริษัทและผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ทำรายข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐานเป็นผู้ตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยเดินทางไปยังบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครเพื่อส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและให้ผู้ตอบตอบกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยได้รับการตอบกลับทั้งหมดจำนวน 391 ฉบับ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ หลังจากส่งแบบสอบถามไปจำนวนทั้งสิ้น 391 ฉบับ พบว่ามีแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวนทั้งสิ้น 102 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 99 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 26 โดยมีการศึกษาก่อนหน้าเกี่ยวกับอัตราการตอบกลับพบว่า อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามอย่างน้อยร้อยละ 20 อัตราตอบกลับนี้จึงเป็นที่ยอมรับได้ (Aaker, Kumar, & Day, 2007) แบบสอบถามทั้ง 99 ฉบับ แยกเป็นแบบสอบถามที่บริษัทยังไม่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานจำนวน 31 ฉบับ และบริษัทที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานแล้วจำนวน 68 ฉบับ ในสมมติฐานวิจัยนี้จะใช้แบบสอบถามเฉพาะบริษัทที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานแล้วเป็นข้อมูลในการทดสอบสมมติฐานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมการผลิต ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและผลการดำเนินงานขององค์กรหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (ภาคผนวก ก) โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับประเภทอุตสาหกรรมและระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร เป็น Check list จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 กลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ขององค์กร จำนวน 4 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert

ส่วนที่ 3 การส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จ จำนวน 10 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert โดยแบ่งคำถามเป็น 3 ด้าน

ด้านที่ 1 การให้ความสำคัญของผู้บริหาร จำนวน 3 ข้อ

ด้านที่ 2 การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน จำนวน 3 ข้อ

ด้านที่ 3 การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร จำนวน 3 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นมาตรวัดค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของ Likert

เกณฑ์การแปลความหมายค่ามาตรวัด

การแปลค่ามาตรวัดแบบ Likert ที่มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์ในการประเมินค่าคะแนนที่ได้จากคำตอบตามสัดส่วนการประมาณโดยมีระดับการตัดข้อมูลเป็นแบบมาตรวัดอันตรภาคหรือช่วง (Interval scale) ที่คำถามเชิงนิยามหรือความหมายในเชิงบวก (Positive) โดยมีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{Interval (I)} = \frac{\text{Rang (R)}}{\text{Class (C)}}$$

$$\begin{aligned} \text{ให้ R แทน คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด} &= 5 - 1 \\ \text{C แทน จำนวนชั้น} &= 5 \end{aligned}$$

$$\text{Interval (I)} = \frac{(5 - 1)}{5} = 0.80$$

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ระดับคะแนน 5	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน 3	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน 2	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน 1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยคะแนน 5 ระดับ

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. กำหนดขอบเขตและประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัยและทำการตรวจสอบเครื่องมือและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเนื้อหาและการใช้ภาษาในการสื่อสารให้ชัดเจนตรงตามความมุ่งหมายของงานวิจัย
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ฉบับ (Pre-test)
5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการ Pre-test จำนวน 30 ฉบับไปทำการทดสอบ (Try out) เพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามของมาตรวัดที่จัดทำขึ้น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's alpha) ค่าความเชื่อมั่น ซึ่งผลการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง คือ 0.952 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อพิจารณากลุ่มคำถามเพื่อวัดค่าแต่ละตัวแปรสามารถแสดงค่าได้ดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Pre-test, n = 30)

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ	จำนวน	Cronbach's alpha
การประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	คำถาม	(n = 30)
การให้ความสำคัญของผู้บริหาร	3	0.920
การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน	3	0.915
การผูกคิตสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	4	0.865
ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	3	0.955
รวม	13	0.952

6. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยค้นหารายชื่อบริษัทที่ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จากเว็บไซต์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม (www.diw.go.th) เพื่อทำทะเบียนรายชื่อบริษัทที่จะส่งแบบสอบถาม และค้นหาแผนที่ตั้งโรงงานในอุตสาหกรรมนิคมอมตะนครซึ่งเขตที่ตั้งโรงงานจะแบ่งเป็น 9 เฟส (Phase)

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามยังแต่ละบริษัทด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามที่ระบุที่อยู่ของผู้วิจัยและติดแสตมป์เพื่อตอบกลับทางไปรษณีย์บรรจุใส่ซองจำหน่ายถึงผู้จัดการฝ่ายบัญชีและฝากส่งที่เจ้าหน้าที่หน่วยรักษาความปลอดภัยของบริษัท โดยมีบางบริษัทอนุญาตให้เข้าไปส่งแบบสอบถามยังหน่วยงานบัญชีได้โดยตรงและให้รอรับแบบสอบถามกลับได้เลย ผู้วิจัยใช้เวลา 3 วันในการส่งแบบสอบถามจากที่ตั้งโรงงานทั้ง 9 เฟส โดยเมื่อนำส่งจะจดชื่อบริษัทและเฟสที่ตั้งโรงงานไว้แล้วนำมาตรวจสอบกับทะเบียนรายชื่อบริษัทที่ทำรายการไว้

3. ข้อมูลที่ศึกษาลักษณะข้อมูลเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2557 ถึง 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 รวมระยะเวลา 122 วัน แบบสอบถามส่งจำนวนทั้งสิ้น 391 ฉบับ ได้รับการตอบกลับมาจำนวนทั้งสิ้น 102 ฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการติดตามแบบสอบถามจากบริษัทที่ยังไม่ตอบกลับมาโดยวิธีโทรศัพท์ถึงผู้จัดการฝ่ายบัญชีวงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2557 และรองมั่นใจว่าไม่มีแบบสอบถามเพิ่มเติมจึงนำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 102 ฉบับ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ พบว่าแบบสอบถามที่ได้รับกลับมามีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 99 ฉบับ โดยสรุปมีอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามร้อยละ 26 โดยแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 99 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่บริษัทยังไม่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานจำนวน 31 ฉบับ และบริษัทที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานแล้วจำนวน 68 ฉบับ ในสมมติฐานวิจัยนี้จะใช้แบบสอบถามเฉพาะจากบริษัทที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานแล้วเป็นข้อมูลในการทดสอบสมมติฐานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยด้านการดำเนินงานที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของบริษัทจากแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาโดยตรวจสอบข้อมูลและความถูกต้องของแบบสอบถามพร้อมทำคู่มือกำหนดรหัสสำหรับการบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการประมวลผล

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการดำเนินงานที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ประเภทอุตสาหกรรม ขนาดบริษัท อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ด้วยวิธีทางสถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยายลักษณะตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การทดสอบความสัมพันธ์

3.1 สมมติฐานวิจัยที่ 1 และ 2 สมมติฐานวิจัยที่ 1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยวัดค่าจากคะแนนรวมเฉลี่ยของปัจจัยด้านการดำเนินงานในแต่ละด้านในแบบสอบถาม สมมติฐานวิจัยที่ 2 ความสัมพันธ์ของกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis) แสดงดังนี้ ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) วัดค่าโดยแบ่งเป็น 2 ระดับคือ มีการประยุกต์บางหน่วยงานเป็น 0 และมีการประยุกต์ทุกหน่วยงานเป็น 1

3.2 สมมติฐานวิจัยที่ 3 ความสัมพันธ์ของระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยวัดค่าจากคะแนนรวมเฉลี่ยของผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) ในด้านความสามารถในการแข่งขัน การสร้างผลกำไร และการลดต้นทุนของบริษัทหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

4. เขียนผลสรุปและอภิปรายผลการทดสอบความสัมพันธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นสถิติที่ใช้สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเพื่อบรรยายคุณลักษณะของตัวอย่าง โดยแสดงเป็น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานวิจัยที่ 1 ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และสมมติฐานวิจัยที่ 2 ระหว่างกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานวิจัยที่ 3 ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

ตัวแบบที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์

สมมติฐานวิจัยที่ 1 และ สมมติฐานวิจัยที่ 2

ตัวแบบที่ 1 ใช้หาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ใช้ตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

$$\text{STDL}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(\text{TOP}_{i,t}) + \beta_2(\text{TRA}_{i,t}) + \beta_3(\text{INC}_{i,t}) + \beta_4(\text{STR}_{i,t}) + \beta_5(\text{IND}_{i,t}) + \beta_6(\text{SIZE}_{i,t}) + \varepsilon_{i,t} \dots\dots\dots (1)$$

1. การวัดค่าตัวแปรสมมติฐานวิจัยที่ 1 และ สมมติฐานวิจัยที่ 2

1.1 ตัวแปรตาม

1.1.1 ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (Standard cost level: STDL)

โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนเกี่ยวกับระดับการนำแนวคิดต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานในองค์กร

STDL = แบบสอบถามเป็น Check list แบ่งระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเป็น 2 ระดับ คือ

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน = 1

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน = 0

1.2 ตัวแปรอิสระ

1.2.1 การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (Top management sponsorship: TOP) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จด้านการให้การสนับสนุนจากผู้บริหาร โดยผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณ มีการเข้าร่วมประชุมและติดตามผลการปฏิบัติงานการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้คะแนนรวมเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 3 ข้อ

1.2.2 การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (Education and training: TRA) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน โดยการตั้งทีมงานให้คำปรึกษาและกำหนดแผนการฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ใช้คะแนนรวมเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 3 ข้อ

1.2.3 การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (Incentives: INC) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จด้านการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานโดยการให้ผลตอบแทนหรือค่าตอบแทนกับบุคคลหรือทีมพัฒนาการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน โดยใช้คะแนนรวมเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 4 ข้อ

1.2.4 กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (Competitive strategy: STR) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนกลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ขององค์กรด้านกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 1 ข้อ

1.3 ตัวแปรควบคุม

1.3.1 ประเภทอุตสาหกรรม (Industry type: IND) คือประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม เป็นตัวแปรควบคุมตัวแบบ วัดค่าโดยตัวแปรหุ่น (Dummy variables) โดยอ้างอิงการจัดกลุ่มตามประกาศการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2546 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546) วัดค่าโดย

IND คือ กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม

1 = เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม

0 = เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ

1.3.2 ขนาดขององค์กร (Firm size: SIZE) เป็นตัวแปรควบคุมตัวแบบ วัดค่าโดยค่าลอการิทึม (Log₁₀) ของจำนวนพนักงานขององค์กร เนื่องด้วยขนาดขององค์กรมีความแตกต่างกันมากและอาจมีผลต่อการวัดค่าระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานซึ่งองค์กรขนาดใหญ่มีการลงทุนที่สูงกว่าบริษัทขนาดเล็กจึงอาจให้ความสำคัญกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมากกว่า

สมมติฐานวิจัยที่ 3

ตัวแบบที่ 2 ใช้หาความสัมพันธ์ของระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยใช้ตัวแบบการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

$$OPE_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(STDL_{i,t}) + \beta_2(TOP_{i,t}) + \beta_3(TRA_{i,t}) + \beta_4(INC_{i,t}) + \beta_5(STR_{i,t}) + \beta_6(IND_{i,t}) + \beta_7(SIZE_{i,t}) + \beta_8(STDage_{i,t}) + \epsilon_{i,t} \dots\dots\dots (2)$$

1. การวัดค่าตัวแปรสมมติฐานวิจัยที่ 3

1.1 ตัวแปรตาม

1.1.1 ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (Operating Firm: OPE) (ไม่ได้ใช้ตัวเลขทางการเงินที่เป็นข้อมูลทศนิยมของบริษัท) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนของการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

OPE = แบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขัน การสร้างผลกำไร และการลดต้นทุนในองค์กรหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 3 ข้อ

1.2 ตัวแปรอิสระ

1.2.1 ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (Standard cost level: STDL) โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนเกี่ยวกับประเภทอุตสาหกรรมและระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร

STDL = แบบสอบถามเป็น Check list แบ่งระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเป็น 2 ระดับ คือ

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน = 1

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน = 0

1.3 ตัวแปรควบคุม

1.3.1 การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (Top management sponsorship: TOP) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จด้านการให้การสนับสนุนจากผู้บริหาร โดยผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณ มีการเข้าร่วมประชุมและติดตามผลการปฏิบัติงานการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้คะแนนรวมเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 3 ข้อ

1.3.2 การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (Education and training: TRA) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน โดยการตั้งทีมงานให้คำปรึกษาและกำหนดแผนการฝึกอบรมโดยวิทยากรผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ใช้คะแนนรวมเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 3 ข้อ

1.3.3 การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (Incentives: INC) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จด้านการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานโดยการให้ผลตอบแทนหรือค่าตอบแทนกับบุคคลหรือทีมพัฒนาการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน โดยใช้คะแนนรวมเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 4 ข้อ

1.3.4 กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (Competitive strategy: STR) ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนกลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ขององค์กรด้านกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามวัดค่าโดย Likert scale 1-5 จำนวน 1 ข้อ

1.3.5 ประเภทอุตสาหกรรม (Industry type: IND) คือประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม เป็นตัวแปรควบคุมตัวแบบ วัดค่าโดยตัวแปรหุ่น (Dummy variables) โดยอ้างอิงการจัดกลุ่มตามประกาศการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปี 2546 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546) วัดค่าโดย

IND คือ กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม

1 = เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม

0 = เป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ

1.3.6 ขนาดขององค์กร (Firm size: SIZE) เป็นตัวแปรควบคุมตัวแบบ วัดค่าโดยค่าลอการิทึม (Log_{10}) ของจำนวนพนักงานของบริษัท เนื่องด้วยขนาดขององค์กรมีความแตกต่างกันมากและอาจมีผลต่อการวัดค่าระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานซึ่งองค์กรขนาดใหญ่มีการลงทุนที่สูงกว่าบริษัทขนาดเล็กจึงอาจให้ความสำคัญกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมากกว่า

1.3.7 อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (Standard cost period use: STDage) คือระยะเวลาที่บริษัทมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรแล้ว องค์กรที่มีการใช้ระบบต้นทุนมาตรฐานเป็นเวลานานจะมีการวิเคราะห์ผลต่างระหว่างต้นทุนจริงกับมาตรฐานเนื่องจากระยะเวลาในการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานอาจมีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเทียบกับมาตรฐานหรือการวิเคราะห์อื่นและนำผลมาปรับปรุงพัฒนาวิธีการผลิตและข้อมูลต้นทุนจนสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารองค์กรเพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุผลได้ตามเป้าหมาย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันที่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและผลการดำเนินการหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการดำเนินงานที่ส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานให้ประสบความสำเร็จ ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ข้อมูลระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและข้อมูลผลการดำเนินการหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2557 ถึง 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 รวมระยะเวลา 122 วัน โดยข้อมูลที่ได้รับ การตอบกลับและมีความครบถ้วนนำมาใช้ในการศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานมีจำนวนทั้งสิ้น 68 ตัวอย่าง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่า Cronbach's alpha ในข้อคำถามแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน พบว่า มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.946 และค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.832 แสดงในภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของบริษัทสำหรับสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

ความถี่และค่าร้อยละ (Frequency and percentage)

1. ค่าต่ำสุด (Minimum)
2. ค่าสูงสุด (Maximum)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ตารางที่ 4-1 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรปัจจัยด้านการดำเนินงาน กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ผลการดำเนินการหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และขนาดขององค์กร (n = 68)

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (TOP)	1	5	3.431	0.864
การให้ความรู้และการฝึกอบรม (TRA)	1	5	2.775	0.949
การผูกติดสิ่งงูใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (INC)	1	4	2.713	0.984
กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (STR)	1	5	2.900	1.053
ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE)	1	5	3.598	0.897
อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDage)	1	50	11.330	10.031
ขนาดขององค์กร (SIZE)	0.85	3.86	2.320	0.687

จากตารางที่ 4-1 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรพบว่าปัจจัยด้านการดำเนินงานทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการให้ความสำคัญของผู้บริหารมีคะแนนระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.431) รองลงมาคือ ด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานมีคะแนนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.775) และด้านการผูกติดสิ่งงูใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีคะแนนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.713) สำหรับกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (โดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) พบว่ามีคะแนนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.900) ส่วนผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (ไม่ได้ใช้ตัวเลขทางการเงินจากข้อมูลบัญชีของบริษัทแต่ใช้ข้อมูลคะแนนรวมเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามด้านความสามารถในการลดต้นทุนรวม ความสามารถในการแข่งขันและความสามารถในการสร้างกำไร) พบว่ามีคะแนนระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.598) อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (คือ ระยะเวลาที่นำระบบต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้ในองค์กรแล้ว) พบว่าระยะเวลาดำสุดคือ 1 ปี สูงสุด 50 ปี ระยะเวลาค่าเฉลี่ย 11.33 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

10.03 ปี ขนาดขององค์กรวัดค่าโดยลอการิทึม (\log_{10}) ของจำนวนพนักงานพบว่ามีความต่ำสุด 0.85 ค่าสูงสุด 3.86 ค่าเฉลี่ย 2.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.687

ตารางที่ 4-2 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของตัวแปรระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 68$)

ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน	11	16.2
มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน	57	83.8
รวม	68	100.00

จากตารางที่ 4-2 พบว่า บริษัทจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการนำระบบต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้แล้วทุกหน่วยงานในองค์กรจำนวน 57 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 83.8 และอีก 11 บริษัท มีนำระบบต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้บางหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 16.2

ตารางที่ 4-3 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของตัวแปรควบคุมประเภทอุตสาหกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 68$)

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	1	1.47
กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	61	89.71
กลุ่มบริการ	2	2.94
กลุ่มเทคโนโลยี	4	5.88
รวม	68	100.00

จากตารางที่ 4-3 พบว่ากลุ่มบริษัทตัวอย่างส่วนใหญ่คือกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 61 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 89.71 อีก 7 บริษัทเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น คิดเป็นร้อยละ 10.29

ตารางที่ 4-4 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของการใช้ระบบบัญชีต้นทุนตามลักษณะการผลิตขององค์กรของกลุ่มตัวอย่าง (n = 68)

ระบบบัญชีต้นทุน	จำนวน	ร้อยละ
ระบบต้นทุนงานสั่งทำ	34	50.0
ระบบต้นทุนช่วงหรือต้นทุนกระบวนการ	26	38.2
ระบบต้นทุนงานผสม	8	11.8
รวม	68	100.00

จากตารางที่ 4-4 พบว่ากลุ่มบริษัทตัวอย่างมีระบบบัญชีต้นทุนตามลักษณะการผลิตแบบระบบต้นทุนงานสั่งทำจำนวน 34 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือระบบต้นทุนช่วงหรือต้นทุนกระบวนการจำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 38.2 และระบบต้นทุนงานแบบผสมจำนวน 8 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 11.8

ตารางที่ 4-5 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของการวิเคราะห์ผลต่างต้นทุนเกี่ยวกับด้านวัตถุดิบทางตรง ด้านแรงงานทางตรง และด้านค่าใช้จ่ายการผลิตของกลุ่มตัวอย่าง (n = 68)

ระดับการวิเคราะห์ผลต่างต้นทุน	วัตถุดิบ ทางตรง จำนวน	แรงงาน ทางตรง จำนวน	ค่าใช้จ่าย การผลิต จำนวน	รวม จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลต่าง	13	19	16	48	23.5
มีการวิเคราะห์ผลต่างแต่ไม่หาสาเหตุ	6	5	3	14	6.9
มีการวิเคราะห์ผลต่างและหาสาเหตุ	49	44	49	142	69.6
รวม	68	68	68	204	100

จากตารางที่ 4-5 พบว่ากลุ่มบริษัทตัวอย่างที่มีการประยุกต์ระบบต้นทุนมาตรฐานแล้วส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ผลต่างต้นทุนทั้งด้านวัตถุดิบทางตรง แรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายการผลิต และหาสาเหตุ คิดเป็นร้อยละ 69.6 มีการวิเคราะห์ผลต่างแต่ไม่หาสาเหตุ คิดเป็นร้อยละ 6.9 และองค์กรที่มีการประยุกต์ระบบต้นทุนมาตรฐานแล้วแต่ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลต่างต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 23.5

ตารางที่ 4-6 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การให้การสนับสนุนของผู้บริหารขององค์กรของกลุ่มตัวอย่าง (n = 68)

การให้การสนับสนุนของผู้บริหารของ องค์กร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ ทีมนักพัฒนาต้นทุนมาตรฐาน	1	5	3.26	0.924
ผู้บริหารเข้าร่วมประชุมกับทีมนักพัฒนา ต้นทุนมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ	1	5	3.29	1.080
ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ	1	5	3.74	0.987

จากตารางที่ 4-6 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของ การให้การสนับสนุนของผู้บริหารของ องค์กรต่อการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานจะเห็นได้ว่าองค์กรที่ผู้บริหารมีการติดตามผลการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอมีคะแนนระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) ผู้บริหารมีการเข้าร่วมประชุมกับทีม นักพัฒนาต้นทุนมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอมีคะแนนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29) และผู้บริหาร ขององค์กรให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ทีมนักพัฒนาต้นทุนมาตรฐานมีคะแนนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.26)

ตารางที่ 4-7 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานของกลุ่มตัวอย่าง (n = 68)

การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
มีการเชิญวิทยากรเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับ การประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	1	5	2.74	1.017
มีการจัดตั้งทีมงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ ต้นทุนมาตรฐานเมื่อพนักงานแต่ละ หน่วยงานมีปัญหา	1	5	2.74	1.141
มีการกำหนดแผนที่แน่นอนในการส่ง พนักงานไปฝึกอบรมเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ ต้นทุนมาตรฐาน	1	4	2.85	1.011

จากตารางที่ 4-7 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน พบว่า องค์กรมีการกำหนดแผนงานที่แน่นอนในการส่งพนักงานไปฝึกอบรมเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ ต้นทุนมาตรฐานมีคะแนนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.85) และมีการเชิญวิทยากรเข้ามาให้ความรู้ เกี่ยวกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีคะแนนระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.74) และมีการ จัดตั้งทีมงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐานเมื่อพนักงานแต่ละหน่วยงานมีปัญหา มีคะแนน ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.74) แสดงให้เห็นว่าองค์กรมีความเห็นว่าการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐานยังไม่ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานมากนัก

ตารางที่ 4-8 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (n = 68)

การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์ แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน
มีการให้ผลตอบแทนหรือค่า ผลตอบแทนกับทีมพัฒนาต้นทุน มาตรฐานจากการที่สามารถประยุกต์ ต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงานของ ตนเองได้	1	4	2.43	1.111
มีการให้ผลตอบแทนหรือค่า ผลตอบแทนกับบุคคลที่สามารถ ประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงาน ในองค์กร	1	5	2.60	1.108
มีการให้ผลตอบแทนหรือค่า ผลตอบแทนกับทีมพัฒนาต้นทุน มาตรฐานจากการที่สามารถประยุกต์ ต้นทุนมาตรฐานในองค์กรโดยรวม	1	5	2.60	1.095
มีการใช้ข้อมูลจากต้นทุนมาตรฐานใน การประเมินผลการปฏิบัติงานของ หน่วยงาน	1	5	3.22	1.157

จากตารางที่ 4-8 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานโดยรวมพบว่า มีการใช้ข้อมูลจากต้นทุนมาตรฐานในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ย 3.22 รองลงมาคือ มีการให้ผลตอบแทนหรือค่าผลตอบแทนกับทีมพัฒนาต้นทุนมาตรฐานจากการที่สามารถประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในองค์กร โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 2.60 มีการให้ผลตอบแทนหรือค่าผลตอบแทนกับบุคคลที่สามารถประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงานในองค์กร มีค่าเฉลี่ย 2.60 และมีการให้ผลตอบแทนหรือค่าผลตอบแทนกับทีมพัฒนาต้นทุนมาตรฐานจากการที่สามารถประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงานของตนเองได้ มีค่าเฉลี่ย

2.43 สำหรับระบบผลตอบแทนในข้อแรกโดยมีการให้ผลตอบแทนหรือค่าผลตอบแทนกับทีมพัฒนาต้นทุนมาตรฐานจากการที่สามารถประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงานของตนเองนั้นไม่มีบริษัทใดให้คะแนนในระดับสูงสุด (ได้คะแนนค่าสูงสุดคือ 4) แสดงให้เห็นว่า องค์กรอาจจะยังไม่ให้ความสำคัญกับผลตอบแทนของทีมพัฒนาต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงานมากนัก เมื่อเทียบกับตัวแปรอิสระอื่น เช่น ผลตอบแทนที่ให้กับบุคคล หรือทีมพัฒนาต้นทุนมาตรฐานในองค์กรโดยรวม

ตารางที่ 4-9 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของการให้คะแนนกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน โดยองค์กรเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งของกลุ่มตัวอย่าง (n = 68)

กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน- องค์กรเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มี ต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่ง	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	8	11.8
มาก	11	16.2
ปานกลาง	35	51.5
น้อย	8	11.8
น้อยที่สุด	6	8.8
รวม	68	100.0

จากตารางที่ 4-9 พบว่ากลุ่มบริษัทตัวอย่างจำนวน 35 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 51.5 ให้คะแนนการใช้กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน โดยองค์กรเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่ง ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าบริษัทกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้เน้นการใช้กลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน (Cost leadership) หรือกลยุทธ์การสร้างความแตกต่างในตัวสินค้า (Differentiation)

ตารางที่ 4-10 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (n = 68)

ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์ แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐานทำให้องค์กรสามารถแข่งขัน ได้เพิ่มขึ้น	1	5	3.47	0.889
หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐานทำให้องค์กรสร้างผลกำไรได้ เพิ่มขึ้น	1	5	3.62	0.978
หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุน มาตรฐานทำให้องค์กรสามารถลด ต้นทุนโดยรวมลงได้	1	5	3.71	0.963

จากตารางที่ 4-10 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานโดยรวม (ไม่ได้ใช้ตัวเลขทางการเงินจากข้อมูลบัญชีของบริษัท) แสดงให้เห็นว่า องค์กรมีความเห็นว่าการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานจะทำให้ องค์กรสามารถลดต้นทุนโดยรวมลงได้ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.71) องค์กรสร้างผลกำไรได้เพิ่มขึ้นในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.62) และทำให้องค์กรสามารถแข่งขันได้เพิ่มขึ้นในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ย 3.47)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรม การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน กับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของบริษัทที่อยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัยดังนี้

การทดสอบสมมติฐานวิจัย

การทดสอบสมมติฐานวิจัยตัวแบบที่ 1 คือปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลเชิงบวกกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยใช้วิธีการถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงานและกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยมีขนาดขององค์กรและประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมเป็นตัวแปรควบคุม

$$\text{STDL}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(\text{TOP}_{i,t}) + \beta_2(\text{TRA}_{i,t}) + \beta_3(\text{INC}_{i,t}) + \beta_4(\text{STR}_{i,t}) + \beta_5(\text{IND}_{i,t}) + \beta_6(\text{SIZE}_{i,t}) + \epsilon_{i,t} \dots \dots \dots (1)$$

โดย

$\text{STDL}_{i,t}$ = ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของบริษัท i

$\text{TOP}_{i,t}$ = การให้ความสำคัญของผู้บริหาร ของบริษัท i

$\text{TRA}_{i,t}$ = การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน ของบริษัท i

$\text{INC}_{i,t}$ = การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ของบริษัท i

$\text{STR}_{i,t}$ = กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ของบริษัท i

$\text{IND}_{i,t}$ = อุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ของบริษัท i

$\text{SIZE}_{i,t}$ = ขนาดขององค์กร ของบริษัท i ในปี t

ตารางที่ 4-11 ผลวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรม พนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (n = 68)

สมการการถดถอยโลจิสติก ตัวแบบที่ 1

$$\text{STDL}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(\text{TOP}_{i,t}) + \beta_2(\text{TRA}_{i,t}) + \beta_3(\text{INC}_{i,t}) + \beta_4(\text{STR}_{i,t}) + \beta_5(\text{IND}_{i,t}) + \beta_6(\text{SIZE}_{i,t}) + \epsilon_{i,t} \dots \dots \dots (1)$$

ตัวแปรอิสระ	ทิศทางความสัมพันธ์ที่คาดหวัง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยโดยประมาณ	Std. Error	Wald	df	Sig.	Exp(B)
TOP	(+)	0.924	0.552	2.805	1	0.094*	2.519
TRA	(+)	-0.617	0.607	1.032	1	0.310	0.540
INC	(+)	-0.113	0.614	0.034	1	0.854	0.893
STR	(+)	-0.459	0.375	1.494	1	0.222	0.632
IND		0.491	1.022	0.231	1	0.631	1.635
SIZE		-0.624	0.544	1.316	1	0.251	0.536
Constant		3.091	2.232	1.917	1	0.166	22.022
Nagelkerke R Square				=	0.162		
Chi-square				=	6.787 (Sig = 0.341)		
Percentage Predicted Correct				=	82.4%		
STDL = 1	ทุกหน่วยงาน	(n_1)		=	56		
STDL = 0	บางหน่วยงาน	(n_0)		=	12		
					n	=	68

ตัวแปรตาม คือ ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL)

n_1 = บริษัทที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน

n_0 = บริษัทที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน

*** ระดับนัยสำคัญ 0.01 ** ระดับนัยสำคัญ 0.05 * ระดับนัยสำคัญ 0.10

วัดค่าโดย

STDL คือ ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน จากแบบสอบถามเป็น Check list แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน = 1

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน = 0

TOP คือ คะแนนรวมเฉลี่ยจากคะแนนแบบสอบถามในส่วนของคำถามปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการให้ความสำคัญของผู้บริหาร จำนวน 3 ข้อ

TRA คือ คะแนนรวมเฉลี่ยจากคะแนนแบบสอบถามในส่วนของคำถามปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน จำนวน 3 ข้อ

INC คือ คะแนนรวมเฉลี่ยจากคะแนนแบบสอบถามในส่วนของปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน จำนวน 4 ข้อ

STR คือ คะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามในส่วนของคำถามด้านกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (องค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำทางด้านต้นทุน) จำนวน 1 ข้อ

IND คือ อุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม = 1 อื่นๆ = 0

SIZE คือ ขนาดขององค์กร วัดค่าโดยใช้ค่าลอการิทึม (\log_{10}) ของจำนวนพนักงาน

จากตารางที่ 4-11 พบว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานได้ โดยค่า Nagelkerke R square มีค่าเท่ากับ 0.162 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (TOP) การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (TRA) การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (INC) กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (องค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) (STR) ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (IND) และขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน (SIZE) สามารถอธิบายความผันผวนของตัวแปรตามคือระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานได้ร้อยละ 16.2 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสถิติทดสอบ Chi-square มีค่าเท่ากับ 6.787 (Sig = 0.341) จึงสรุปได้ว่าตัวแปรที่ 1 มีความเหมาะสมในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน กับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) พบว่าองค์กรที่มีระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน มีจำนวน 56 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 82.35 และองค์กรที่มีระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน มีจำนวน 12 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 17.65 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าพยากรณ์พบว่ามีความถูกต้องในการ

พยากรณ์ 82.40%

ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัยที่ 1 ปัจจัยด้านการดำเนินงานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แยกเป็น 3 สมมติฐานย่อยดังนี้

H1.1: การให้ความสำคัญของผู้บริหารมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-11 สามารถสรุปได้ว่า การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (TOP) มีผลเชิงบวกกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ 0.924 (Wald = 2.805, Exp (B) = 2.519, p-value = 0.094) แสดงให้เห็นว่า หากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในระดับสูงจะมีผลทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า องค์กรที่ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมากขึ้นจะส่งผลให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น จึงยอมรับสมมติฐานวิจัยที่ 1.1 การให้การสนับสนุนของผู้บริหารมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

H1.2: การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-11 สามารถสรุปได้ว่า การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (TRA) ไม่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_2) เท่ากับ -0.617 (Wald = 1.032, Exp (B) = 0.540, p-value = 0.310) แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานมากขึ้น ไม่ได้ทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า องค์กรที่มีการให้ความรู้และการฝึกอบรมกับพนักงานมากขึ้น ไม่ได้ทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น จึงปฏิเสธสมมติฐานวิจัยที่ 1.2 การให้ความรู้และการฝึกอบรมมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

H1.3: การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-11 สามารถสรุปผลได้ว่า การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (INC) ไม่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_3) เท่ากับ -0.113 (Wald = 0.034, Exp (B) = 0.893, p-value = 0.854)

แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยการให้ค่าตอบแทนหรือผลตอบแทนหรือใช้ข้อมูลจากต้นทุนมาตรฐานในการประเมินผลการปฏิบัติงานมากขึ้น ไม่ได้ทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาประสบความสำเร็จสูงขึ้น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า องค์กรที่มีการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยการให้ค่าตอบแทนหรือผลตอบแทนหรือใช้ข้อมูลจากต้นทุนมาตรฐานในการประเมินผลการปฏิบัติงานมากขึ้น ไม่ได้ทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาประสบความสำเร็จสูงขึ้น จึงปฏิเสธสมมติฐานวิจัยที่ 1.3 การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัยที่ 2

H2: กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-11 สามารถสรุปผลได้ว่า กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (STR) โดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน ไม่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_4) เท่ากับ -0.459 (Wald = 1.494, Exp (B) = 0.632, p-value = 0.222) แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีกลยุทธ์การแข่งขัน โดยองค์กรเน้นการเป็นผู้นำทางด้านต้นทุน (Cost leadership) ไม่มีผลทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาประสบความสำเร็จสูงขึ้น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า องค์กรที่มีกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน โดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุนเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งมากขึ้น ไม่มีผลทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาประสบความสำเร็จสูงขึ้น จึงปฏิเสธสมมติฐานวิจัยที่ 2 กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลเชิงบวกต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

สำหรับตัวแปรควบคุมพบว่า ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (IND) ไม่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_5) เท่ากับ 0.491 (Wald = 0.231, Exp (B) = 1.635, p-value = 0.631) แสดงให้เห็นว่า ประเภทอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาประสบความสำเร็จสูงขึ้น เช่นเดียวกับ ขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน (SIZE) ไม่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_6) เท่ากับ -0.624 (Wald = 1.316, Exp (B) = 0.536, p-value = 0.251) แสดงให้เห็นว่าองค์กรที่มี

ขนาดใหญ่ ไม่ได้ส่งผลให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น

การทดสอบสมมติฐานวิจัยตัวแบบที่ 2 ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) หาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยมีปัจจัยด้านการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ขนาดขององค์กร ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเป็นตัวแปรควบคุม

$$\begin{aligned} OPE_{i,t} = & \beta_0 + \beta_1(STDL_{i,t}) + \beta_2(TOP_{i,t}) + \beta_3(TRA_{i,t}) + \beta_4(INC_{i,t}) + \beta_5(STR_{i,t}) + \beta_6(IND_{i,t}) \\ & + \beta_7(SIZE_{i,t}) + \beta_8(STDage_{i,t}) + \varepsilon_{i,t} \dots\dots\dots (2) \end{aligned}$$

โดย

$OPE_{i,t}$ = ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

(ไม่ใช้ตัวเลขทางการเงินจากข้อมูลบัญชีของบริษัท) ของบริษัท i

$STDL_{i,t}$ = ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของบริษัท i

$TOP_{i,t}$ = การให้ความสำคัญของผู้บริหาร ของบริษัท i

$TRA_{i,t}$ = การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน ของบริษัท i

$INC_{i,t}$ = การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ของบริษัท i

$STR_{i,t}$ = กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ของบริษัท i

$IND_{i,t}$ = ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ของบริษัท i

$SIZE_{i,t}$ = ขนาดขององค์กร ของบริษัท i ในปี t

$STDage_{i,t}$ = อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานของบริษัท i

ตารางที่ 4-12 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิด
ต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานขององค์กรหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุน
มาตรฐาน (n = 68)

สมการการถดถอยพหุคูณ ตัวแบบที่ 2

$$OPE_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(STDL_{i,t}) + \beta_2(TOP_{i,t}) + \beta_3(TRA_{i,t}) + \beta_4(INC_{i,t}) + \beta_5(STR_{i,t}) + \beta_6(IND_{i,t}) \\ + \beta_7(SIZE_{i,t}) + \beta_8(STDage_{i,t}) + \epsilon_{i,t} \dots \dots \dots (2)$$

ตัวแปรอิสระ	ทิศทางความสัมพันธ์ที่คาดหวัง	ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยตามมาตรฐาน	t-value	sig.
		B	Std. Error			
(Constant)		1.120	0.620		1.808	0.080
STDL	(+)	0.642	0.189	0.359	3.399	0.002***
TOP		0.300	0.126	0.336	2.381	0.023**
TRA		-0.382	0.159	-0.448	-2.393	0.023**
INC		0.571	0.143	0.662	3.995	0.000***
STR		0.013	0.085	0.017	0.149	0.882
IND		0.156	0.221	0.074	0.703	0.487
SIZE		-0.208	0.164	-0.166	-1.268	0.214
STDage		0.031	0.011	0.393	2.785	0.009***
Adjusted R square		=	0.587			
F-value		=	8.299***	(Sig = 0.000)		
N		=	68			

ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE)

*** ระดับนัยสำคัญ 0.01 ** ระดับนัยสำคัญ 0.05 * ระดับนัยสำคัญ 0.10

วัดค่าโดย

OPE คือ ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (ไม่ได้ใช้ตัวเลขทางการเงินจากข้อมูลบัญชีของบริษัท) ใช้คะแนนรวมเฉลี่ยจากคะแนนแบบสอบถามในส่วนของคำถามผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน จำนวน 3 ข้อ

STDL คือ ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน จากแบบสอบถาม Check list แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน = 1

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน = 0

TOP คือ คะแนนรวมเฉลี่ยจากคะแนนแบบสอบถามในส่วนของคำถามปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการให้ความสำคัญของผู้บริหาร จำนวน 3 ข้อ

TRA คือ คะแนนรวมเฉลี่ยจากคะแนนแบบสอบถามในส่วนของคำถามปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน จำนวน 3 ข้อ

INC คือ คะแนนรวมเฉลี่ยจากคะแนนแบบสอบถามในส่วนของปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน จำนวน 4 ข้อ

STR คือ คะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามในส่วนของคำถามด้านกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (องค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) จำนวน 1 ข้อ

IND คือ อุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม = 1 อื่น ๆ = 0

SIZE คือ ขนาดขององค์กร วัดค่าโดยใช้ค่าลอการิทึม (\log_{10}) ของจำนวนพนักงาน

STDage คือ อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน หมายถึงระยะเวลาที่มีการนำแนวคิดต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้ในองค์กร ใช้ข้อมูลจากการกรอกจำนวนปีในแบบสอบถาม จากตารางที่ 4-12 พบว่าตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยมีปัจจัยด้านการดำเนินงานได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (องค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและอุตสาหกรรม ขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน และอายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน เป็นตัวแปรควบคุมที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จากการวิเคราะห์ได้ค่า F-test เท่ากับ 8.299 ค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จากผลการทดสอบดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (TOP) การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (TRA) การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุน

มาตรฐาน (INC) และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (องค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) (STR) ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (IND) ขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน (SIZE) อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDage) สามารถอธิบายความผันผวนของตัวแปรตามคือผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) ได้เท่ากับร้อยละ 58.7 (Adjusted R square = 0.587) แสดงให้เห็นว่าตัวแบบมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัยที่ 3

H3: ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

จากตารางที่ 4-12 สามารถสรุปได้ว่าระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (ไม่ใช่ตัวเลขทางการเงินที่เป็นข้อมูลทฤษฎีของบริษัท) (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ 0.642 ($t = 3.399$, $p\text{-value} = 0.002$) แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงานหรือทั่วทั้งองค์กรมีผลทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในด้านความสามารถในการลดต้นทุนโดยรวม การสร้างผลกำไรได้เพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการแข่งขันได้ดีขึ้น

สำหรับตัวแปรควบคุมพบว่า

การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (TOP) มีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_2) เท่ากับ 0.300 ($t = 2.381$, $p\text{-value} = 0.023$) ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์กรที่มีการให้ความสำคัญของผู้บริหารมากขึ้น จะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น

การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (TRA) มีผลเชิงลบกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_3) เท่ากับ -0.382 ($t = -2.393$, $p\text{-value} = 0.023$) ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์กรที่มีการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานมากขึ้น จะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานลดลง

การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (INC) มีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_4) เท่ากับ 0.571 ($t = 3.995$, $p\text{-value} = 0.000$) ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์กรที่มี

การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานจะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น

กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (STR) ไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_5) เท่ากับ 0.013 ($t = 0.149$, $p\text{-value} = 0.882$) ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์กรที่เน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งมากขึ้น ไม่ส่งผลให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น

ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (IND) ไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_6) เท่ากับ 0.156 ($t = 0.703$, $p\text{-value} = 0.487$) แสดงให้เห็นว่าบริษัทกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน (SIZE) ไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_7) เท่ากับ -0.208 ($t = -1.268$, $p\text{-value} = 0.214$) แสดงให้เห็นว่าองค์กรขนาดใหญ่ ไม่ส่งผลให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น

อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDage) มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (OPE) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_8) เท่ากับ 0.031 ($t = 2.785$, $p\text{-value} = 0.009$) ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์กรที่มีระยะเวลาการนำต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้เป็นระยะเวลานานมีผลทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น

จากข้างต้นสรุปได้ว่า บริษัทที่มีระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร จะส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในด้านความสามารถในการลดต้นทุนโดยรวม ความสามารถในการสร้างผลกำไร และความสามารถในการแข่งขันขององค์กรดีขึ้น จึงยอมรับสมมติฐานวิจัยที่ 3 ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

ตารางที่ 4-13 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย

สมมติฐานวิจัย	ผลการทดสอบ สมมติฐานวิจัย
H1: ปัจจัยด้านการดำเนินงาน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	
H1.1: การให้ความสำคัญของผู้บริหาร มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	ยอมรับ
H1.2: การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	ปฏิเสธ
H1.3: การผูกคิสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	ปฏิเสธ
H2: กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	ปฏิเสธ
H3: ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	ยอมรับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการดำเนินงานและกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน กับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากบริษัทที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (โดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) กับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ 1 คือ ประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน 0 คือ ประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน และความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (ไม่ได้ใช้ตัวเลขทางการเงินจากข้อมูลบัญชีของบริษัท) ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ซึ่งตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งประเภทอุตสาหกรรมออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มวัสดุก่อสร้างและสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น จำนวน 68 ตัวอย่าง จากการศึกษาวิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยเป็นข้อมูลจากการตอบคำถามในแบบสอบถามของผู้บริหารระดับผู้จัดการฝ่ายบัญชีของบริษัทและผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ทำรบข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไปขององค์กรเกี่ยวกับปัจจัยด้านการดำเนินงาน กลยุทธ์การแข่งขันขององค์กรที่มีผลต่อระดับความสำเร็จการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

วิธีการศึกษาได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เบื้องต้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานวิจัยโดยใช้

1. การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 โดยตัวแปรที่นำมาศึกษาคือปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยมีประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัสดุก่อสร้างและสินค้า

อุตสาหกรรม และขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงานเป็นตัวแปรควบคุม และ 2. ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยตัวแปรที่นำมาศึกษาคือ ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยมีปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน และอายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเป็นตัวแปรควบคุม

ผลการทดสอบเชิงอนุมานของการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกตามตัวแบบที่ 1 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (TOP) การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (TRA) การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (INC) และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (โดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) (STR) กับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) พบว่า การให้ความสำคัญของผู้บริหารมีผลเชิงบวกกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ($p\text{-value} = 0.094 < 0.10$) แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีการให้ความสำคัญของผู้บริหารในระดับสูงจะทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้นด้วย ส่วนการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน โดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน ไม่มีผลทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรควบคุมในตัวแบบที่ 1 พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (IND) และขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน (SIZE) ไม่มีผลต่อระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม และขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน ไม่มีผลทำให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น

ผลการทดสอบเชิงอนุมานของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามตัวแบบที่ 2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDL) กับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (ไม่ได้ใช้ตัวเลขทางการเงินจากข้อมูลบัญชีของบริษัท) (OPE) พบว่า ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน

หลังมีการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐาน ($p\text{-value} = 0.002 < 0.01$) แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีระดับการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรจะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในด้านความสามารถในการลดต้นทุนโดยรวม ความสามารถในการสร้างกำไร และความสามารถในการแข่งขันดีขึ้น

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรควบคุมในตัวแบบที่ 2 พบว่า

การให้ความสำคัญของผู้บริหาร (TOP) มีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีการให้ความสำคัญของผู้บริหารในระดับสูงจะทำให้ผลการดำเนินงานขององค์กรหลังมีการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น

การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน (TRA) มีผลเชิงลบกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีการให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานสูง จะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานลดลง เนื่องจากการเพิ่มการฝึกอบรมพนักงานบริษัทจะมีค่าใช้จ่ายสำหรับการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้นทุนเพิ่มและผลกำไรลดลง

การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (INC) มีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า องค์กรที่มีการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานโดยมีการให้ผลตอบแทนหรือค่าตอบแทนกับบุคคลและทีมงานที่สามารถประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานหรือใช้ข้อมูลต้นทุนมาตรฐานเป็นข้อมูลในการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับสูงจะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น

กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (STR) ไม่มีผลกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกันโดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุนไม่มีผลทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (IND) พบว่าไม่มีผลกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า ประเภทอุตสาหกรรมกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมไม่มีผลทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงาน (SIZE) ไม่มีผลกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า ขนาดขององค์กรตามจำนวนพนักงานไม่มีผลทำ

ให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือลดลง

อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (STDage) มีผลเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีระยะเวลาการนำระบบต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้เป็นเวลานานจะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยแยกออกเป็น 2 ส่วนตามผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ดังนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาตามตัวแบบที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างกัน (โดยองค์กรเน้นกลยุทธ์ผู้นำด้านต้นทุน) กับระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานซึ่งแยกเป็น 2 ระดับ 1 คือประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทุกหน่วยงาน 0 คือประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานบางหน่วยงาน ของบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตจำนวน 68 บริษัท พบว่า การให้ความสำคัญของผู้บริหารมีผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร คือหากผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนและมีความมุ่งมั่นแข่งขันตั้งแต่ขั้นตอนริเริ่ม โครงการการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร โดยมีการสนับสนุนงบประมาณกับทีมพัฒนา มีการเข้าร่วมประชุมและติดตามผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ก็จะทำให้การนำแนวคิดต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ใช้ทั่วทั้งองค์กรซึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่ในองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับ จูทามน สิทธิผลวนิชกุล (2553) กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีความรู้เรื่องของการบัญชีบริหาร การพัฒนาเทคนิคหรือวิธีใหม่ๆ และบัญชีต้นทุน โดยผู้บริหารที่มีความรู้ในเรื่องของการบัญชีต้นทุนและการบัญชีงบประมาณนั้นจะมีส่วนสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถของการบริหารและส่งผลให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในที่ดี Argyris and Kaplan (1994) พบว่าในการประยุกต์ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมซึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่เช่นกันนั้น หากผู้บริหารระดับสูงสนับสนุน โครงการและมีการติดตามการประยุกต์เทคนิคใหม่ในองค์กรอย่างแข็งขันตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มต้น จะช่วยแสดงเป้าหมายที่ชัดเจนตั้งแต่เริ่มดำเนินการจะทำให้โอกาส

ประสบความสำเร็จมีสูง เช่นเดียวกับ Vieira and Hoskin (2005) พบว่า เมื่อผู้บริหารระดับสูงเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ จะทำให้เกิดผลกับโครงการอย่างรวดเร็ว Zhang Yi Fei and Che Ruhana Isa (2010) พบว่า ผู้บริหารระดับสูงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การประยุกต์นวัตกรรมใหม่ประสบความสำเร็จ โดยยิ่งผู้บริหารระดับสูงมีความมุ่งมั่นแข็งขันและสนับสนุนในระดับสูงก็ยิ่งทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในระดับที่สูงด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Shields (1995); Shields and Ewen (1996); Innes and Mitchell (2000); Krumwiede (1998); Ruhanita et al. (2006) พบว่า การสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในความสำเร็จ รวมถึงผู้บริหารระดับสูงต้องมีความชัดเจนในการรับผิดชอบและสนับสนุนการจัดการข้อมูลการประยุกต์และการตัดสินใจด้วย อรพรรณ คงมาลัย (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (ERP: Enterprise resource planning) ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่ในองค์กรพบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวแปรนำไปสู่ความสำเร็จมีคือวิสัยทัศน์และความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูงเช่นเดียวกับ Nah, Lee-Shang, and Kuang (2001) พบว่า วิสัยทัศน์และความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูงเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จอันดับต้นๆ ของปัจจัยสู่ความสำเร็จ กล่าวคือ การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จในการนำแนวคิดต้นทุนมาตรฐานมาใช้ทั่วทั้งองค์กรได้นั้นผู้บริหารระดับสูงขององค์กรต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจังตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มและมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ มิให้มีความสำคัญกับผู้มีส่วนร่วม รวมถึงการร่วมตัดสินใจและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบ

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาตามตัวแบบที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน (ไม่ได้ใช้ตัวเลขทางการเงินจากข้อมูลทุติยภูมิของบริษัท) พบว่า องค์กรที่มีระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรในระดับสูงจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานหลังการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานสูงขึ้นด้วย ซึ่งผลการดำเนินงานหลังการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานสำหรับงานวิจัยนี้หมายถึงความสามารถในการลดต้นทุนโดยรวม ความสามารถในการสร้างกำไรเพิ่มขึ้น และความสามารถในการแข่งขันที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานวิจัยและสอดคล้องกับงานของ Morelli and Wiberg (2002) พบว่า การใช้ระบบต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรเป็นการสร้างพื้นฐานข้อมูลที่ดีเพราะข้อมูลต้นทุนมาตรฐานสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในทุกระดับขององค์กร การสร้างระบบต้นทุนมาตรฐานที่ดีจะทำให้องค์กรมีข้อมูลต้นทุนที่ถูกต้องและใกล้เคียงกับสภาพความ

เป็นจริงทำให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผน ควบคุมต้นทุนและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้องค์กรสามารถทำอะไรได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่สนับสนุนให้ระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานทั่วทั้งองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงและส่งผลให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานสูงขึ้นด้วยดังนี้

การให้การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน สรุปได้ว่า การที่ผู้บริหารระดับสูงสนับสนุนให้มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานจะทำให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น สอดคล้องกับ จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล (2553) กล่าวว่า โดยทั่วไปกิจการที่มีผลประกอบการดี จะมีผู้บริหารที่ใช้เวลาและทรัพยากรไปกับการบริหารงบประมาณ การวางแผน และการคาดการณ์ เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ กิจการดังกล่าวจะมีผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากิจการที่มุ่งเน้นเพียงการบัญชีต้นทุนและการบริหารต้นทุนเพียงอย่างเดียว

การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานมีผลเชิงลบต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน สรุปได้ว่า การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงานโดยการส่งพนักงานไปอบรม มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และมีการจัดตั้งทีมงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐานมากขึ้นจะทำให้บริษัทต้องตั้งงบประมาณเพื่อใช้จ่ายด้านการฝึกอบรมสูงขึ้นทำให้กำไรลดลงส่งผลให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานลดลง สอดคล้องกับ Nah, Lee-Shang and Kuang (2001) พบว่า การพัฒนาเทคนิคใหม่และการประยุกต์ใช้ระบบจะกระทบต่อการทำงานของบุคลากรในส่วนงานต่าง ๆ ทั่วทั้งองค์กรและต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก

การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน สรุปได้ว่าการผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน โดยการให้ผลตอบแทนหรือค่าตอบแทนกับบุคคล ทีมพัฒนาต้นทุนมาตรฐานที่สามารถประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน และมีการใช้ข้อมูลต้นทุนมาตรฐานในการประเมินผลการปฏิบัติงาน จะส่งผลให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Argyris and Kaplan (1994) พบว่า การสร้างสิ่งจูงใจโดยการกำหนดรางวัลสำหรับความสำเร็จในการพัฒนาระบบเทคนิคใหม่ เป็นขวัญกำลังใจที่สำคัญในการที่จะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยกันผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพขึ้นในองค์กร

กลยุทธ์การแข่งขันด้านผู้นำต้นทุนไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน สรุปได้ว่า การใช้กลยุทธ์การแข่งขัน โดยบริษัทเน้นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุวรรณ หวังเจริญเดช (2557) กล่าวว่า การมีต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่งจะทำให้องค์กรสามารถแข่งขันได้มากขึ้นและมีโอกาสประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจสูงขึ้น และ Porter (1985) กล่าวว่า การใช้กลยุทธ์ต้นทุนการผลิตที่ต่ำจะทำให้องค์กรมีลูกค้าจำนวนมากและมีความสามารถในการทำกำไรได้เพิ่มขึ้น

อายุการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน สรุปได้ว่าหากองค์กรมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานเป็นเวลานาน จะทำให้องค์กรมีการควบคุมต้นทุนที่ดีจึงส่งผลให้ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานดีขึ้น องค์กรที่ได้เปิดดำเนินการและมีการนำต้นทุนมาตรฐานมาใช้หลายปี การประมาณการต้นทุนจะสามารถใช้ตัวเลขที่เกิดขึ้นในอดีตและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการผลิตขององค์กรเองซึ่งมีความเหมาะสมกับวิธีการผลิต โดยไม่ต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งอื่นซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับสภาพการผลิตขององค์กร สอดคล้องกับ Morelli and Wiberg (2002) พบว่า การนำระบบต้นทุนมาตรฐานมาใช้ทั่วทั้งองค์กรเป็นเวลานาน นอกจากประโยชน์ที่จะได้รับเช่นในด้านการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ การติดตามสินค้าคงคลัง การจัดทำงบประมาณ การกำหนดราคาโอน ประหยัดเวลาในการทำงาน การตั้งราคาขาย แล้ว ยังสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรและใช้ในการทำกิจกรรมควบคุมต้นทุนและประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลดีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการดำเนินงาน ได้แก่ การให้ความสำคัญของผู้บริหาร การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน การผูกคิสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน กลยุทธ์การแข่งขันผู้นำด้านต้นทุนและระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ทำให้ทราบว่า การจะนำการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานซึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่ และเป็นการเปลี่ยนแปลงใหม่ในองค์กรมาประยุกต์ใช้ทั่วทั้งองค์กรให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการพัฒนาระบบอย่างเต็มที่ และมีการติดตามตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มจึงจะทำให้โครงการดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง ต้องมีการกำหนดผู้บริหารที่มีอำนาจในการตัดสินใจขึ้นมาเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง มีการสร้างทีมงานพัฒนา มีการจัดการฝึกอบรมและให้ความรู้กับพนักงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการกำหนดรางวัลเพื่อเป็นสิ่งจูงใจสำหรับความสำเร็จในการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานก็จะเป็นขวัญกำลังใจให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับร่วมมือกันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นในองค์กร ระบบต้นทุนมาตรฐานเป็นเครื่องมือของผู้บริหารเพื่อใช้ในการวางแผน ควบคุมและตัดสินใจ

การประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร จึงเป็นประโยชน์และส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรเพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมบริการ เนื่องจากอุตสาหกรรมบริการมีกลุ่มต้นทุนค่าใช้จ่ายที่แตกต่างและอาจมีความซับซ้อนในการคำนวณต้นทุนมาตรฐานมากกว่าอุตสาหกรรมผลิต

2. ศึกษาความแตกต่างระหว่างผลการดำเนินงานขององค์กรที่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานแล้วและองค์กรที่ยังไม่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน เนื่องจากต้นทุนมาตรฐานอาจจะไม่มีความเหมาะสมกับบางอุตสาหกรรมหรือไม่มีความจำเป็น จึงไม่มีความสนใจที่จะนำไปประยุกต์

3. ศึกษาวิธีการตั้งต้นทุนมาตรฐานกับพฤติกรรมขององค์กรในด้านการตัดสินใจและควบคุม การตั้งต้นทุนมาตรฐานที่ต่ำหรือสูงเกินไปอาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้มีส่วนร่วมในองค์กร และอาจส่งผลกระทบต่อวิธีการผลิต รวมถึงการบริหารต้นทุนและผลการดำเนินงานขององค์กร

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. บริษัทที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เท่านั้น

2. ระบบการบัญชีต้นทุนมาตรฐานเป็นเรื่องนโยบายบัญชีภายในของบริษัท ตัวอย่างที่ได้รับจากการใช้แบบสอบถามเพื่อการศึกษาในบางบริษัทอาจมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานตามนโยบายของบริษัทแม่

3. ตัวแปรผลการดำเนินการขององค์กรหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานไม่ได้ใช้ผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเลขทางการเงินที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ แต่ใช้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามวัดค่าคะแนนโดย Likert scale 1-5 (ระดับคะแนน น้อยที่สุด-มากที่สุด) จำนวน 3 ข้อ คือ องค์กรสามารถแข่งขันได้เพิ่มขึ้น องค์กรสามารถสร้างผลกำไรได้เพิ่มขึ้น องค์กรสามารถลดต้นทุนโดยรวมลงได้ หลังจากมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรแล้ว

บรรณานุกรม

- กิ่งกนก พิทยานุคุณ, สุนทรี จรูญ และรวีวัลย์ ภิชโยพนากุล. (2545). *การบัญชีต้นทุน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิระพงศ์ เรืองกุล. (2556). การเปลี่ยนแปลงองค์การ: แนวคิด กระบวนการ และบทบาทของนักบริหารทรัพยากรมนุษย์. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 5(1), 194-203.
- จุฑามน สิทธิผลวนิชกุล. (2553). วิวัฒนาการของการบัญชีบริหารสู่การเปลี่ยนแปลงในมุมมองของผู้บริหาร. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 6(17), 90-97.
- ณรงค์ รักฝักฝน. (2518). *ต้นทุนมาตรฐานของธนาคารพาณิชย์*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงกมล นีรพัฒน์กุล. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางการตลาดกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงมณี โกมารทัต. (2548). *การบัญชีต้นทุน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2546). *ประกาศการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.set.or.th/th/products/index/files>
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2549). *ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: รัตนไตร.
- บัณฑิต นาคะศิริ. (2520). *ระบบบัญชีมาตรฐานอุตสาหกรรมสัตว์ปีก*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาธน์ จงเจริญกมล. (2551). การบัญชีและบัญชีต้นทุน: บทบาทในการตัดสินใจและควบคุม. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 4(10), 79-86.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2547). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เสาออฟเดอรั่มส์.
- มะแอน ราโอป. (2548). *บทความการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic regression analysis)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.saruthipong.com/port/document/299-705/299-705-7.pdf>
- ยุทธ ไกรวรรณ. (2555). หลักการและการใช้การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกสำหรับการวิจัย. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย*, 4(1), 1-12.

- วรรณจิตา อริยะเดช (2517). *ต้นทุนมาตรฐานสำหรับกิจการอุตสาหกรรมในประเทศไทย*.
 วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะการบัญชี,
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาดา สุพรรณพันธ์. (2548). จะเปลี่ยนไปใช้ระบบ ABC ในการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์หรือไม่.
วารสารวิชาชีพบัญชี, 1(2), 93-105.
- ศุภลักษณ์ เลิศแก้วศรี. (2549). การบัญชีบริหารในทางปฏิบัติ. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 2(4), 42-48.
- สุชนนี เมธิโยธิน. (2555). กลยุทธ์เพื่อการแข่งขัน. *วารสารนักบริหาร*, 32(3), 127-133.
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. (2557). กลยุทธ์การบริหารต้นทุนในยุคโลกาภิวัตน์. *วารสารนักบริหาร*,
 34(1), 60-68.
- สุวัฒน์ มหาสุวิระชัย. (2542). *การปรับปรุงต้นทุนการผลิตมาตรฐานในอุตสาหกรรมวัสดุทนไฟโดยใช้ต้นทุนตามกิจกรรม*. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม, คณะวิศวกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล บัวทอง และศิริลักษณ์ บางโชคดี. (2558). การใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงิน
 และไม่ใช่ทางการเงินภายใต้ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์. *วารสารวิชาชีพบัญชี*,
 11(31), 63-79.
- อมรวิทย์ วิเศษสงวน และประกายรัตน์ สุวรรณ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม
 SPSS เวอร์ชัน 20*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- อรพรรณ คงมาลัย และจิตตกานต์ เตชะแสนศิริ. (2552). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการประยุกต์ใช้
 ระบบ ERP: กรณีศึกษาบริษัท ABC จำกัด. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 32(123), 10-18.
- อัมรินทร์ นันทะเสน. (2554). *การปรับปรุงระบบการคำนวณต้นทุนมาตรฐานของโรงงานหล่อไฟ
 ยานยนต์*. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม,
 คณะวิศวกรรมอุตสาหกรรม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกลักษณ์ สุกันธา. (2550). *ต้นทุนมาตรฐานธุรกิจคอมพิวเตอร์: บริษัทกรณีศึกษา ABC*.
 วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ,
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2007). *Marketing research* (9th ed.). New Jersey:
 John Wiley & Sons.
- Ansari, S., Bell, J., & Cypher, J., (1997). *Target costing: The next frontier in strategic cost
 management*. Chicago: Irwin Publishing.

- Argyris, C. & Kaplan, R. S. (1994). Implementing new knowledge: The case of activity-based costing. *Accounting Horizons*, 8, 83-105
- Ask, U. & Ax, C. (1997). *Produktkalkylering i litteratur och praktik: En beskrivande och förklarande studie av svensk verkstadsindustri*. Gothenburg: BAS.
- Balogun, J. & Hope-Hailey, V. (2004). *Exploring strategic change* (2nd ed.). Harlow: FT/Prentice Hall.
- Brewer, P. C., (2002). An approach to organizing a management accounting curriculum. *Issues in Accounting Education*, 15(2), 211-234
- Holbeche, L. (2005). *The high performance organization: Creating dynamic stability and sustainable success*. Oxford: Elsevier/Butterworth-Heinemann.
- Holbeche, L. (2006). *Understanding change: Theory, implementation and success*. Oxford: Elsevier/Butterworth-Heinemann.
- Innes, J., Mitchell, F., & Sinclair, D. (2000). Activity-based costing in the U.K.'s largest companies: a comparison of 1994 and 1999 survey results. *Management Accounting Research*, 11(3), 349-362.
- Kaplan, R., & Cooper, R. (1998). *Cost and effect: Using integrated cost systems to drive profitability and performance*. Boston: Harvard Business School Press.
- Kaplan, R., & Norton, D. (1996). *The balanced scorecard: Translating strategy into action*. Boston: Harvard Business School Press.
- Krumwiede, K. R. (1998). The implementation stages of activity-based costing and the impact of contextual and organizational factors. *Journal of Management Accounting Research*, 10, 239-277.
- Morelli, B., & Wiberg, C. J. (2000). *The standard costing system at SKF: A case study of Swedish Manufacturing Company*. Master thesis, Accounting & Finance, Graduate Business School, School of Economics and Commercial Law, Goteborg University.
- Nah, F. F., Lee-Shang, J., & Kuang, J. (2001). Critical factors for successful implementation of enterprise systems. *Business Process Management Journal*, 7(3), 285-296.

- Porter, M. E. (1980). *Competitive strategy: Techniques for analyzing industries and competitors*. New York: Free Press.
- Porter, M. E. (1985). *The competitive advantage: Creating and sustaining superior performance*. New York: Free Press.
- Puxty, A. G. & Lyall, D. (1990). Cost control into the 1990s: A survey of standard costing and budgeting practices in the UK. *Management Accounting*, 2, 445.
- Ruhanita, M. & Daing N. I. (2006). Activity based costing (ABC) adoption among manufacturing organizations - The case of Malaysia. *International Journal of Business and Social Science*, 7(1), 70-101.
- Shields, M. D., (1995). An empirical analysis of firms' implementation experiences with activity-based costing. *Journal of Management Accounting Research*, 7, 148-166.
- Shields, M. D., McEwen, M. A. (1996). Implementing activity-based costing systems successfully. *Journal of Cost Management*, 9(4), 15-22.
- Society for Human Resource Management. (2005). *The essentials of managing change and transition*. Boston: Harvard Business School Press.
- Vieira, R. & Hoskin, K. (2005). *Power discourses and accounting change: The implementation a activity based costing in a portuguese bank*. Master thesis, Accounting & Finance, Graduate Business School, School of Economics and Commercial Law, Goteborg University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม: ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมการผลิต

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมการผลิต

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมการผลิต โดยมุ่งเน้นศึกษาถึงระดับในการนำต้นทุนมาตรฐานไปประยุกต์เกี่ยวกับด้านต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ต้นทุนค่าแรงงานทางตรง และต้นทุนค่าใช้จ่ายการผลิต ความสัมพันธ์กับการใช้กลยุทธ์ในการแข่งขันขององค์กร และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร

นิยามคำศัพท์

ระบบต้นทุนงานสั่งทำ (Job order cost system) เป็นวิธีการบัญชีที่ใช้ในกิจการที่ผลิตสินค้า ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันในแต่ละคำสั่งผลิตหรือแต่ละกลุ่ม (Batch-lot) อย่างเห็นได้ชัด ปกติจะแยกงานตามคำสั่งผลิตหรือแต่ละกลุ่มแยกออกจากกัน เป็นบัตรบันทึกต้นทุนตามชิ้นงาน (Job card)

ระบบต้นทุนช่วงหรือต้นทุนกระบวนการ (Process cost system) เป็นระบบต้นทุนที่ใช้กับกิจการที่มีกระบวนการผลิตแยกเป็นแผนก ๆ แบบต่อเนื่อง (Continuous process) ซึ่งมักจะผลิตสินค้าเป็นจำนวนมาก (Mass production) ไว้เพื่อขายโดยไม่ต้องรอคำสั่งผลิตจากลูกค้า และสินค้าที่ผลิตจะมีลักษณะเหมือนกัน (Homogeneous product)

ระบบต้นทุนผสม (Hybrid cost system) เป็นวิธีการบัญชีที่ใช้ในกิจการบางแห่งที่มีลักษณะการผลิตทั้งสองแบบผสมกัน ซึ่งทำให้ต้องใช้ทั้งวิธีการบัญชีต้นทุนงานและต้นทุนช่วงควบคู่กันไป

ต้นทุนมาตรฐาน หมายถึง ต้นทุนที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างมีหลักเกณฑ์สำหรับผลผลิต 1 หน่วย ภายใต้การผลิตที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการควบคุม โดยต้นทุนมาตรฐานสามารถนำไปเปรียบเทียบกับต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นได้ หากมีผลต่างต้องทำการวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับประเภทอุตสาหกรรมและระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร

ส่วนที่ 2 กลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ขององค์กร

ส่วนที่ 3 การส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จ

ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร

โปรดตอบแบบสอบถามตามที่ท่านเห็นว่าสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงานมากที่สุด โดยผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์เพื่อการศึกษาของผู้วิจัย และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือของท่าน มา ณ โอกาสนี้

..... สายวสันต์ เพชรหาญ

หมายเหตุ: โปรดตอบแบบสอบถามและส่งคืนภายในวันที่/...../..... โดยใช้ซองที่แนบมาพร้อมกันนี้ (กรณีส่งทางไปรษณีย์) หรือที่ e-mail address saivasan.pet@hotmail.com

แบบสอบถาม ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในอุตสาหกรรมการผลิต

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับประเภทอุตสาหกรรมและระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับ ประเภท อุตสาหกรรมและระดับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร มากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. องค์กรของท่านเป็นกลุ่มประเภทอุตสาหกรรมใด

เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

[] ธุรกิจการเกษตร [] อาหาร เครื่องดื่ม

สินค้าอุปโภคบริโภค

[] ของใช้ในครัวเรือน [] อัญมณีและเครื่องประดับ [] เวชภัณฑ์และเครื่องสำอางค์

[] สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า

ธุรกิจการเงิน

[] ธนาคาร [] เงินทุนและหลักทรัพย์ [] ประกันภัยและประกันชีวิต

วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม

[] เคมีภัณฑ์และพลาสติก [] เครื่องมือและเครื่องจักร [] บรรจุมัณฑ

[] เชื้อกระดาษและกระดาษ [] ยานพาหนะและอุปกรณ์

อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

[] วัสดุก่อสร้างและเครื่องตกแต่ง [] พัฒนาอสังหาริมทรัพย์

ทรัพยากร

[] พลังงาน [] เหมืองแร่

บริการ

[] พาณิชย์ [] บันเทิงและสันทนาการ [] การแพทย์ [] โรงแรมและบริการท่องเที่ยว

[] การพิมพ์และสิ่งพิมพ์ [] บริการเฉพาะกิจ [] ขนส่ง [] คลังสินค้าและไซโล

เทคโนโลยี

[] สื่อสาร [] เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ [] ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

2. จำนวนพนักงานในองค์กรของท่าน มีจำนวน คน

3. ในองค์กรของท่านใช้ระบบบัญชีต้นทุนตามลักษณะการผลิตใด (เลือกตอบ 1 ข้อ)

ระบบต้นทุนงานสั่งทำ (Job order cost) 100%

(เป็นวิธีการบัญชีที่ใช้ในกิจการที่ผลิตสินค้า ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันในแต่ละคำสั่งผลิตตามบัตรบันทึกต้นทุนตามชิ้นงาน)

ระบบต้นทุนช่วงหรือต้นทุนกระบวนการ (Process cost) 100%

(เป็นระบบต้นทุนที่มีกระบวนการผลิตแยกเป็นแผนก ๆ แบบต่อเนื่องซึ่งมักจะผลิตสินค้าเป็นจำนวนมากไว้เพื่อขายโดยไม่ต้องรอคำสั่งผลิตจากลูกค้า และสินค้าที่ผลิตจะมีลักษณะเหมือนกัน)

ระบบต้นทุนผสม (Hybrid cost) โดยมี ระบบต้นทุนงานสั่งทำ % ระบบต้นทุนช่วง%

(เป็นวิธีการบัญชีที่ใช้ในกิจการบางแห่งที่มีลักษณะการผลิตทั้งสองแบบผสมกัน ซึ่งทำให้ต้องใช้ทั้งวิธีการบัญชีต้นทุนงานและต้นทุนช่วงควบคู่กันไป)

4. ระดับการนำแนวคิดต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์กับหน่วยงานในองค์กรของท่าน

ทุกหน่วยงานในองค์กรยังไม่นำแนวคิดต้นทุนมาตรฐานมาประยุกต์ และ

[] ไม่คิดที่จะประยุกต์แนวคิด เหตุผล

[] กำลังคิดที่จะประยุกต์แนวคิด

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน บางหน่วยงานในองค์กร

ระบุ ปี พ.ศ. ที่เริ่มประยุกต์แนวคิด

สัดส่วนการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร

(การระบุสัดส่วนการประยุกต์ เช่น มี 10 หน่วยงาน แต่มีการประยุกต์ 5 หน่วยงาน สัดส่วนคือ 50%)

มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ทุกหน่วยงานในองค์กร

ระบุ ปี พ.ศ. ที่เริ่มประยุกต์แนวคิด

เคยประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานและเลิกประยุกต์แล้ว เนื่องจาก

[] องค์กรไม่มีความจำเป็นต้องประยุกต์แนวคิด

[] ไม่พบประโยชน์จากการประยุกต์แนวคิด

[] ผู้บริหารไม่สนับสนุน

[] อื่นๆ

5. ในองค์กรของท่านมีรายการวิเคราะห์ผลต่างต้นทุนเกี่ยวกับด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การวิเคราะห์ผลต่างด้าน วัสดุดิบทางตรง (Direct material - DM)

[] ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลต่าง

[] มีการวิเคราะห์ผลต่างแต่ไม่หาสาเหตุ

[] มีการวิเคราะห์ผลต่างและหาสาเหตุ

การวิเคราะห์ผลต่างด้าน แรงงานทางตรง (Direct labor - DL)

[] ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลต่าง

[] มีการวิเคราะห์ผลต่างแต่ไม่หาสาเหตุ

[] มีการวิเคราะห์ผลต่างและหาสาเหตุ

การวิเคราะห์ผลต่างด้าน ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing overhead - MOH)

[] ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลต่าง

[] มีการวิเคราะห์ผลต่างแต่ไม่หาสาเหตุ

[] มีการวิเคราะห์ผลต่างและหาสาเหตุ

ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลต่างในด้านใดๆ

ส่วนที่ 2 กลยุทธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ขององค์กร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการที่เกิดขึ้นในองค์กรของท่าน	5	4	3	2	1
1. ในสินค้าประเภทเดียวกันลูกค้าจะซื้อผลิตภัณฑ์ของท่านโดยไม่คำนึงถึงราคาของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก					
2. ในสินค้าประเภทเดียวกันลูกค้าจะซื้อผลิตภัณฑ์ของท่านโดยดูจากความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่น					
3. องค์กรของท่านเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่ง					
4. ในองค์กรของท่านมีผลิตภัณฑ์ที่ใช้การแข่งขันโดยใช้ต้นทุนที่ต่ำกว่า					

ส่วนที่ 3 การส่งเสริมการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จ (กรณียังไม่มีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ไม่ต้องตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 3 นี้)

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ต้นทุนมาตรฐานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จ

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการที่เกิดขึ้นในองค์กรของท่าน	5	4	3	2	1
1. ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ทีมนักพัฒนาต้นทุนมาตรฐาน					
2. ผู้บริหารเข้าร่วมประชุมกับทีมนักพัฒนาต้นทุนมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ					
3. ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
4. มีการเชิญวิทยากรเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน					
5. มีการจัดตั้งทีมงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐานเมื่อพนักงานแต่ละหน่วยงานมีปัญหา					
6. มีการกำหนดแผนที่แน่นอนในการส่งพนักงานไปฝึกอบรมเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับต้นทุนมาตรฐาน					
7. มีการให้ผลตอบแทนหรือค่าผลตอบแทนกับทีมพัฒนาต้นทุนมาตรฐานจากการที่สามารถประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงานของตนเองได้					

รายการที่เกิดขึ้นในองค์กรของท่าน	5	4	3	2	1
8. มีการให้ผลตอบแทนหรือค่าผลตอบแทนกับบุคคลที่สามารถประยุกต์ ต้นทุนมาตรฐานในหน่วยงานในองค์กร					
9. มีการให้ผลตอบแทนหรือค่าผลตอบแทนกับทีมพัฒนาต้นทุน มาตรฐานจากการที่สามารถประยุกต์ต้นทุนมาตรฐานในองค์กร โดยรวม					
10. มีการใช้ข้อมูลจากต้นทุนมาตรฐานในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน					

ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กร (กรณียังไม่มีการประยุกต์
แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ไม่ต้องตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 4 นี้)

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิด
ต้นทุนมาตรฐานในองค์กรของท่าน

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

รายการที่เกิดขึ้นในองค์กรของท่าน	5	4	3	2	1
1. หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ทำให้องค์กรสามารถ แข่งขันได้เพิ่มขึ้น					
2. หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ทำให้องค์กรสร้างผลกำไร ได้เพิ่มขึ้น					
3. หลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน ทำให้องค์กรสามารถลดต้นทุน โดยรวมลงได้					

ภาคผนวก ข

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha)

ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 68 ตัวอย่าง โดยแสดงค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมของแบบสอบถามและในแต่ละกลุ่มคำถาม มีผลการทดสอบดังนี้

ปัจจัยด้านการดำเนินงานที่มีผลต่อความสำเร็จการประยุกต์ แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	จำนวน คำถาม	Cronbach's alpha (n = 68)
การให้ความสำคัญของผู้บริหาร	3	0.832
การให้ความรู้และการฝึกอบรมพนักงาน	3	0.878
การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	4	0.903
ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน	3	0.946
รวม	13	0.937

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยสถิติ Cronbach's alpha ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 68 ตัวอย่าง โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.937 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ และเมื่อพิจารณาค่าความน่าเชื่อถือในแต่ละกลุ่มคำถามคือ การให้ความสำคัญของผู้บริหารมีค่าเท่ากับ 0.832 การให้ความรู้และการฝึกอบรมมีค่าเท่ากับ 0.878 การผูกติดสิ่งจูงใจกับการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.903 ผลการดำเนินงานหลังมีการประยุกต์แนวคิดต้นทุนมาตรฐานในองค์กรมีค่าเท่ากับ 0.946